

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0086/2012

30.3.2012

RAPORT

Aastaruanne inimõiguste kohta maailmas 2010. aastal ja Euroopa Liidu poliitika selles valdkonnas ning mõju ELi strateegilisele inimõiguste poliitikale (2011/2185(INI))

Väliskomisjon

Raportöör: Richard Howitt

RR\897948ET.doc

PE478.549v04-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK,.....	3
ARENGUKOMISJONI ARVAMUS	36
NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS	40
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	47

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK,

mis käsitleb aastaaruannet inimõiguste kohta maailmas 2010. aastal ja Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas ning mõju ELi strateegilisele inimõiguste poliitikale

(2011/2185(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ELi aastaaruannet inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2010. aastal (11501/2/11), mille Euroopa välisteenus avaldas 26. septembril 2011,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni 12. detsembri 2011. aasta ühisteatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Inimõiguste ja demokraatia tulemuslikum edendamine välistegevuse raames” (COM(2011)0886),
- võttes arvesse nõukogu järeldusi usust või veendumustest tingitud sallimatuse, diskrimineerimise ja vägivalda kohta, mis võeti vastu välisasjade nõukogu 3069. istungil 21. veebruaril 2011 Brüsselis,
- võttes arvesse oma 14. veebruari 2006. aasta resolutsiooni inimõiguste- ja demokraatiaklausli kohta Euroopa Liidu kokkulepetes¹,
- võttes arvesse oma 25. veebruari 2010. aasta resolutsiooni ÜRO inimõiguste nõukogu 13. istungjärgu (Genf, 1.–26. märts 2010) kohta²,
- võttes arvesse oma 19. mai 2010. aasta resolutsiooni „Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi läbivaatamise konverents Ugandas, Kampalas”³, 31. maist 11. juunini 2011 Ugandas Kampalas toimunud läbivaatamise konverentsil vastu võetud resolutsioone ja deklaratsioone ning ELi allkirjastatud kohustusi,
- võttes arvesse oma 17. novembri 2011. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu toetuse kohta Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule probleemide lahendamiseks ja raskuste ületamiseks⁴,
- võttes arvesse nõukogu 21. märtsi 2011. aasta otsust 2011/168/ÜVJP Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohta⁵ ja uuendatud tegevuskava,
- võttes arvesse ÜRO deklaratsiooni inimõiguste kaitsjate kohta, ÜRO peasekretäri inimõiguste kaitsjate eriesindaja tegevust, ELi suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta ning oma 17. juuni 2010. aasta resolutsiooni inimõiguste kaitsjaid toetava ELi poliitika kohta⁶,
- võttes arvesse oma 5. aprilli 2011. aasta resolutsiooni naistevastase vägivalda vastu

¹ ELT C 290E, 29.11.2006, lk 107.

² ELT C 348E, 21.12.2010, lk 6.

³ ELT C 161E, 31.5.2011, lk 78.

⁴ ELT C 59E, 28.2.2012, lk 150.

⁵ ELT L 76, 22.3.2011, lk 56.

⁶ ELT C 236E, 12.8.2011, lk 69.

võitlemise ELi uue poliitilise raamistiku prioriteetide ja põhijoonte kohta¹,

- võttes arvesse laste õiguste edendamist ja kaitset käsitlevaid ELi suuniseid ning ELi suuniseid laste ja relvastatud konflikti küsimuses, samuti paljusid eelnevaid Euroopa Parlamendi resolutsioone nende küsimuste kohta,
- võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsiooni ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohta rahvusvahelistes kaubanduskokkulepetes²,
- võttes arvesse oma 8. juuni 2011. aasta resolutsiooni sotsiaalpoliitika välismõõtme, töö- ja sotsiaalsete normide edendamise ning Euroopa ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohta³,
- võttes arvesse oma 7. juuli 2011. aasta resolutsiooni demokratiseerimist toetava ELi välispoliitika kohta⁴,
- võttes arvesse koostöölepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, millele on alla kirjutatud Cotonous 23. juunil 2000, ja selle 2005. aasta veebruaris ja 2010. aasta juunis muudetud versioone,
- võttes arvesse kõiki oma resolutsioone inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte rikkumise raskete juhtumite kohta,
- võttes arvesse ÜRO 1981. aasta deklaratsiooni igasuguse usul ja veendumustel põhineva sallimatuse ja diskrimineerimise kaotamise kohta,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsiooni nr 66/167 võitluse kohta sallimatuse, negatiivsete stereotüüpide loomise ja häbimärgistamise ning diskrimineerimise, vägivalda õhutamise ja usutunnistusel või veendumustel põhineva isikuvastase vägivalda vastu,
- võttes arvesse 20. juunil 2011. aastal välisasjade nõukogu 3101. istungil vastu võetud järeldusi Euroopa naabruspoliitika kohta,
- võttes arvesse oma 27. oktoobri 2011. aasta resolutsiooni Tiibeti, eelkõige nunnade ja munkade enesepõletamiste kohta⁵,
- võttes arvesse oma 5. mai 2010. aasta resolutsiooni õigusaktide delegeerimise volituste kohta⁶,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu avaldust delegeeritud õigusaktide kasutamise kohta tulevases mitmeaastases finantsraamistikus (2014–2020), mis on lisatud Euroopa Parlamendi 1. detsembri 2011. aasta resolutsioonile lepituskomitees heaks kiidetud ühise teksti kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu

¹ ELT C 176E, 16.6.2011, lk 25.

² ELT C 34E, 3.2.2011, lk 186.

³ ELT C 240E, 18.8.2011, lk 52.

⁴ ELT C 291E, 4.10.2011, lk 238.

⁵ ELT C 48E, 18.2.2012, lk 239.

⁶ ELT C 81E, 15.3.2011, lk 6.

määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1934/2006, millega luuakse rahastamisvahend koostööks tööstus- ning teiste suure sissetulekuga riikide ja territooriumitega¹,

- võttes arvesse välisasjade nõukogu järeldusi Euroopa demokraatia rahastu kohta, mis võeti vastu 1. detsembril 2011 nõukogu 3130. istungil, ja deklaratsiooni Euroopa demokraatia rahastu loomise kohta, milles COREPER leppis kokku 15. detsembril 2011,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 3 ja 21,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 207,
- võttes arvesse Euroopa Liidu suuniseid inimõiguste kohta,
- võttes arvesse oma 17. juuni 2010. aasta resolutsiooni nõukogu määruse (EÜ) nr 1236/2005 (mis käsitleb kauplemist teatavate kaupadega, mida on võimalik kasutada surmanuhtluse täideviimiseks, piinamiseks või muul julmal, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemiseks või karistamiseks) rakendamise kohta²,
- võttes arvesse oma 7. oktoobri 2010. aasta resolutsiooni ülemaailmse surmanuhtluse vastase päeva kohta³,
- võttes arvesse oma 16. detsembri 2010. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta, mis käsitleb inimõigusi maailmas 2009. aastal ja Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas⁴,
- võttes arvesse naistevastase vägivalla ja perevägivalla tõkestamise ja sellega võitlemise konventsiooni vastuvõtmist Euroopa Nõukogu ministrite komitees 7. aprillil 2011,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 21. detsembri 2010. aasta resolutsiooni 65/208 kohtuväliste, lihtmenetluse korras toimuvate ja meelevaldsete hukkamiste kohta,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsioone 46/121, 47/134 ja 49/179 inimõiguste ja äärmise vaesuse kohta, resolutsiooni 47/196 ülemaailmse vaesuse likvideerimisele pühendatud päeva kohta ning resolutsiooni 50/107 ülemaailmse vaesuse likvideerimisele pühendatud aasta tähistamise kohta ning ÜRO üleskutset esimese vaesuse likvideerimise kümnendi väljakuulutamise kohta,
- võttes arvesse ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu dokumente E/CN.4/Sub.2/1996/13, E/CN.4/1987/NGO/2, E/CN.4/1987/SR.29 ja E/CN.4/1990/15 inimõiguste ja äärmise vaesuse kohta, E/CN.4/1996/25 arenguõiguse kohta ja ÜRO inimõiguste nõukogu nõuandekomisjoni resolutsiooni 1996/25 majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste kasutamise kohta,
- võttes arvesse äärmise vaesuse ja inimõigustega tegeleva ÜRO eriraportööri aruannet (A/66/265), milles analüüsitakse õigusakte, eeskirju ning tavadid, millega piiratakse

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0533.

² ELT C 236E, 12.8.2011, lk 107.

³ ELT C 371E, 20.12.2006, lk 5.

⁴ ELT C 93E, 25.3.2011, lk 200.

vaesuses elavate isikute käitumist avalikes kohtades,

- võttes arvesse ÜRO inimõiguste nõukogu 17. juuni 2011. aasta resolutsiooni 17(13) äärmise vaesuse ja inimõiguste kohta ning kõiki muid asjaomaseid inimõiguste nõukogu resolutsioone,
- võttes arvesse komisjoni 13. oktoobri 2011. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Muutuste kava ELi arengupoliitika mõju suurendamiseks” (COM(2011)0637),
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1325, 1820, 1888, 1889 ja 1960 naiste, rahu ja julgeoleku kohta,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 3. mai 2011. aasta resolutsiooni 65/276 Euroopa Liidu osalemise kohta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni töös,
- võttes arvesse komisjoni 7. detsembri 2011. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse liidu välistegevuse rahastamisvahendite rakendamise ühised eeskirjad ja menetlused (COM(2011)0842),
- võttes arvesse komisjoni 7. detsembri 2011. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse rahastamisvahend demokraatia ja inimõiguste edendamiseks kogu maailmas (COM(2011)0844),
- võttes arvesse oma 14. detsembri 2011. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika läbivaatamise kohta¹,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja Euroopa Komisjoni 8. märtsi 2011. aasta ühisteatist Euroopa Ülemkogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Partnerlus Vahemere lõunapiirkonnaga demokraatia ja ühise heaolu nimel” (COM(2011)0200),
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni 25. mai 2011. aasta ühisteatist „Uus lähenemisviis muutuvale naabrusele” (COM(2011)0303),
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni teatist „ELi uuendatud strateegia aastateks 2011–2014 ettevõtja sotsiaalse vastutuse valdkonnas” (COM(2011)0681) ning uuringut väljaspool Euroopa Liitu tegutsevate Euroopa ettevõtete suhtes kohaldatava inimõiguste- ja keskkonnavalase õigusliku raamistiku kohta, mille teostas Edinburghi ülikool 2010. aasta oktoobris,
- võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsiooni inimõiguste ning sotsiaalsete ja keskkonnastandardite kohta rahvusvahelistes kaubanduslepingutes²;
- võttes arvesse oma 2. veebruari 2012. aasta soovitusel nõukogule kooskõlastatud poliitika väljatöötamise kohta seoses režiimidega, mille juhtide isiklike ja majandushuvidega

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0576.

² ELT C 34E, 3.2.2011, lk 195.

- seotud ELis toimuva tegevuse suhtes kohaldatakse ELi piiravaid meetmeid¹,
- võttes arvesse ÜRO eriraportööri 16. mai 2011. aasta raportit (A/HRC/17/27) arvamuse- ja sõnavabaduse edendamise ja kaitsmise kohta, milles rõhutatakse, et rahvusvahelised inimõigustealased normid ja standardid, mis seonduvad õigusega arvamus- ja sõnavabadusele, on kohaldatavad internetile kui kommunikatsioonikanalile,
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri lastevastase vägivalda eriesindaja 13. jaanuari 2012. aasta aastaaruannet, milles kinnitatakse taas, et lastevastase vägivaldatus normatiivseks aluseks on inimõigused, ning nõutakse lapse õiguste konventsiooni fakultatiivprotokollide üldist ratifitseerimist ning riikides niisuguste õigusaktide jõustamist, mis keelavad igasuguse lastevastase vägivalda,
 - võttes arvesse oma 11. mai 2011. aasta resolutsiooni ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika arengu kohta pärast Lissaboni lepingu jõustumist²,
 - võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni ja kõiki asjaomaseid rahvusvahelisi inimõigustealaseid õigusakte,
 - võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja,
 - võttes arvesse kõiki ÜRO inimõiguste konventsioone ja nende fakultatiivprotokolle³,
 - võttes arvesse ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni,
 - võttes arvesse Euroopa inimõiguste konventsiooni ning jätkuvaid läbirääkimisi ELi konventsiooniga ühinemise üle,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat⁴,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48 ja artikli 119 lõiget 2,
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ning arengukomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi (A7-0086/2012),
- A. arvestades, et aluslepingud kohustavad liitu juhinduma oma välistegevuses demokraatia põhimõtetest, õigusriigi põhimõttest, inimõiguste ja põhivabaduste universaalsusest ja jagamatusest, inimväärikuse ja vähemuste õiguste austamisest, võrdsuse ja solidaarsuse põhimõtetest ning ÜRO põhikirja ja rahvusvahelise õiguse põhimõtete austamisest;
- B. arvestades, et õiglus ja õigusriigi põhimõte on kestva rahu tugisambad, tagades inimõigused ja põhivabadused; arvestades, et Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuut annab otsustava panuse inimõiguste alalhoidmisse, rahvusvahelisse õigusesse ja võitlusesse karistamatuse vastu;

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0018.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0228.

³ ÜRO piinamisvastane konventsioon, ÜRO lapse õiguste konventsioon, ÜRO konventsioon naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioon, rahvusvaheline konventsioon kõigi isikute sunniviisilise kadumise eest kaitsmise kohta.

⁴ ELT C 303, 14.12.2007, lk 1.

- C. arvestades, et inimõiguste, põhivabaduste, sallivuse ja võrdsuse parimad tagatised on demokraatia, õigusriigi põhimõtte, õiglus ja vastutus;
- D. arvestades, et mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabadus on Euroopa Liidu põhiväärtused, mis peaksid järjekindlalt väljenduma ka selle välistegevuses;
- E. arvestades, et inimõigused ja areng on omavahel seotud; arvestades, et inimõigused on hädavajalikud aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks ja hoidmiseks;
- F. arvestades, et südametunnistuse-, usu-, arvamus- ja sõnavabadus ilma riikliku karistuse ohuta on põhilised universaalsed õigused;
- G. arvestades, et inimõiguste kaitsjad on inimõiguste kaitsmise ja edendamise ning demokraatia tugevdamise protsessi olulised osalised;
- H. arvestades, et valitsusvälised organisatsioonid on hädavajalikud demokraatliku ühiskonna arenguks ja eduks ning vastastikuse mõistmise ja sallivuse edendamiseks;
- I. arvestades, et usu- või veendumusevabadus on nii valitsuste kui ka ühiskondlikest piirangutest tulenevalt paljudes maailma paikades endiselt üha suuremas ohus, põhjustades diskrimineerimist, sallimatust ja vägivalda üksikisikute ja usuliste kogukondade, sealhulgas usuliste vähemuste esindajate vastu;
- J. arvestades, et tuleb õppida Euroopa Liidu kogetud varasematest ebaõnnestumistest oma välistegevuse ümberkujundamisel, asetades oma poliitika keskmesse inimõigused ja demokraatia, ning ülemineku edendamisel autoritaarse režiimiga riikides, kelle režiime on *de facto* toetatud, eeskätt tingimustes, kus stabiilsuse ja julgeoleku probleemid on seadnud ohtu demokraatia ja inimõiguste edendamise põhimõttekindla poliitika; arvestades, et kõnealused ebaõnnestumised on näidanud vajadust vaadata üle praegused sellealased ELi vahendid ja luua uusi vahendeid, näiteks Euroopa demokraatia rahastu – asjatundliku, ennetava, lihtsa struktuuriga ja seega kulutõhusa ning kiire otsustus- ja reageerimisprotsessiga ELi sõltumatu vahendina, mis suudab kasutada oma süvateadmisi ja kohaliku olukorra tundmist asjaomasel riigis, tehes vahetut koostööd kohalike partneritega ning Euroopa ja kohalike partnerite vahelise mestimise abil, kasutades ka vahetult või ümbersuunamise kaudu ELi, liikmesriikide ja muid ressursse, et toetada kodanikuühiskonna suutlikkust luua demokraatlik opositsioon ja poliitilisi jõude, kes püüdlevad demokraatliku muutuse poole mittedemokraatlikes riikides ja üleminekuriikides, ning teha seda vastastikku ohutul ja vajaduse korral vaidlustataval viisil;
- K. arvestades, et vabad ja õiglasel valimised on kõigest esimene samm demokraatiani jõudmisel, mis on pikaajaline ning inimõiguste, õigusriigi põhimõtte ja hea valitsemistava austamisel põhinev protsess;
- L. arvestades, et ELi ja kolmandate riikide vahelistes ELi arenguabi lepingutes sisalduvate inimõiguste sätete jõustamine ja inimõiguste eeltingimuseks seadmine on endiselt mitterahuldav;
- M. arvestades, et 2010. aastal oli ÜRO Julgeolekunõukogu naisi, rahu ja julgeolekut käsitleva

resolutsiooni 1325 (2000) kümnes aastapäev; arvestades siiski, et selle rakendamiseks ELis ja kogu maailmas on vaja täiendavaid pingutusi;

- N. arvestades, et eri liikmesriikidel on oma minevikust pakkuda ainulaadseid kogemusi seoses autoritaarsete režiimide ületamisega, ning arvestades, et niisugust üleminekualast kogemust tuleks paremini ära kasutada liidu suhetes partnerriikidega demokraatia ja inimõiguste tugevdamiseks;
- O. arvestades, et ELi aastaaruanne inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2010. aastal annab üldise ülevaate ELi selle valdkonna poliitikast;
- P. arvestades, et käesolevas resolutsioonis püütakse uurida, hinnata ja vajaduse korral kritiseerida konstruktiivselt komisjoni, nõukogu, kõrge esindaja ja Euroopa välisteenistuse inimõigustealast tegevust ning Euroopa Parlamendi tegevust üldiselt, et võtta luubi alla ELi tegevus ja aidata kaasa liidu vastava poliitika läbivaatamisele;

Üldosa

1. rõhutab, et Euroopa Liit (EL) peab tegutsema järjekindlalt ning vastavalt aluslepingust ja ühenduse õigustikust tulenevatele kohustustele ning vältima topeltstandardeid oma inimõigustepoliitika ja muu välispoliitika vahel, sise- ja välispoliitika vahel ning oma suhetes kolmandate riikidega, et olla välissuhetes usaldusväärne partner, ning ühendama selle lähenemisviisi väljakutsega, mis seisneb inimõigusi käsitlevate riigistrateegia dokumentide väljatöötamises ja tegevuskavade rakendamises, mis peavad hõlmama ka demokratiseerimist, kajastades iga riigi spetsiifikat mõju osas, ning kasutama täiel määral vastavaid ELi vahendeid;
2. rõhutab, et tuleb võtta asjakohaseid meetmeid, et tagada kodanikuõiguste ja põhivabaduste ohtu seadmise või piiramise vältimine majanduskriisi aegadel;
3. rõhutab ühtlasi, et liidu poliitika peaks olema ka liidusiseselt järjekindel ja eeskujulik, samuti sidus ja kooskõlas põhiväärtuste ja põhimõtetega, et saavutada kogu maailmas ELi võimalikult suur usaldusväärsus ja inimõiguste poliitika tulemuslikkus;
4. tuletab meelde, et majanduslikud ja sotsiaalsed õigused on olnud alates inimõiguste ülddeklaratsiooni vastuvõtmisest 1948. aastal inimõiguste lahutamatu osa; on seetõttu veendunud, et EL peab aitama neid õigusi rakendada ka sellistes vähem arenenud ja arenguriikides, kellega ta sõlmib rahvusvahelisi lepinguid, sh kaubanduslepinguid;
5. usub, et varjupaika käsitlevate direktiivide ümbersõnastamine peaks tegema lõpu jätkuvatele inimõiguste rikkumise probleemidele ning väidetele liikmesriikide topeltstandardite kohta kõnealuses valdkonnas; väidab, et liikmesriigid peaksid esitama vastavustabelid direktiivide asjakohaste sätete kohta, et nende rakendamist oleks võimalik nõuetekohaselt kontrollida; rõhutab, et ühise poliitika väljatöötamise raske ülesanne pakub võimalust tugineda parimatele tavadele; rõhutab olulist rolli, mida peab täitma Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet; nõuab kindlalt, et liikmesriikidel oleks oma osa pagulaste ümberasustamisel, ja kordab oma nõuet luua tõeline ühine ELi programm pagulaste ümberasustamiseks;

6. kutsub USA-d üles täitma oma lubadust sulgeda Guantánamo vangla; nõuab tungivalt, et liikmesriigid pingutaksid selle nimel, et asustada ümber Guantánamost vabastatud mitteeurooplastest kinnipeetavad, keda ei saa nende kodumaale tagasi saata, kuna neid ähvardab surm, piinamine või julm ja ebainimlik kohtlemine;
7. nõuab, et EL, liikmesriigid ja komisjon võtaksid viivitamatult vajalikud meetmed ELi siseneda püüdvate migrantide merelt päästmise tagamiseks ning tagaksid liikmesriikide ja pädevate asutuste tegevuse kooskõlastamise ja koostöö, et vältida sadade naiste, laste ja meeste uppumist ja surma merel;
8. ergutab läbirääkimisi ELi ühinemise üle Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ning taunib mõne liikmesriigi, täpsemalt Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi takistavat suhtumist;
9. tunnustab inimõigusi käsitlevate riigistrateegia dokumentide koostamist ja rõhutab, et need peaksid hõlmama ka demokratiseerimist; nõuab nende kiiret ellurakendamist strateegiaid täiendavate tegevuskavade kaudu, mis tuginevad laiapõhjalistele konsultatsioonidele kohalike ja rahvusvaheliste kodanikuühiskonna organisatsioonidega, iga riigi olukorra ja vajaduste analüüsile ning kasutavad täielikult ära ELi asjakohased rahastamisvahendid; nõuab kindlalt vajadust kasutada neid riigistrateegia dokumente viitedokumentidena kõikides poliitikavaldkondades ja asjaomastes välisrahastamisvahendites; kordab oma nõudmist teha need riigistrateegia dokumendid Euroopa Parlamendile kättesaadavaks; rõhutab vajadust järjepidevuse ning topeltstandardite vältimise järele;
10. rõhutab kodanikuühiskonna otsustavat rolli demokraatia ja inimõiguste kaitsemises ja edendamises; nõuab, et viidaks lõpule ELi delegatsioonides kodanikuühiskonna ja inimõiguste kaitsjate jaoks kontaktisikute määramine; rõhutab, et ELi kontaktid kodanikuühiskonnaga peaksid tuginema tõelisele partnerlusele, sealhulgas võrdsetel alustel toimivale süsteemsele, õigeaegsele ja korrapärasele dialoogile, mis peab tagama kodanikuühiskonna partnerite aktiivse osalemise hea valitsemistava protsessis; rõhutab, et selles raamistikus kogutud teavet tuleb hästi ära kasutada, kuid ka kaitsta Euroopa Liidu poliitikas, eelkõige demokraatia ja inimõiguste klauslite abil; rõhutab vajadust parandada teabevahetust inimõiguste kaitsesse kaasatud eri toimijate vahel kogu maailmas, et võimaldada neil paremini mõista elluviidavaid tegevusi ja meetmeid, eeskätt seoses konkreetsete üksikjuhtudega ja esinenud raskustega; rõhutab sellega seoses, et tuleks luua kodanikuühiskonna jälgimise mehhanism, et tagada kodanikuühiskonna süsteemne osalemine lepingute ja programmide rakendamises; tunneb samal ajal heameelt niisuguste algatuste üle nagu idapartnerluse kodanikeühenduste foorum ning ergutab ELi institutsioone järgima rohkem soovitusi ja deklaratsioone, mis on välja töötatud idapartnerluse kodanikeühenduste foorumi raames 2009. aastal Brüsselis, 2010. aastal Berliinis ja 2011. aastal Poznańis;
11. väljendab kahetsust asjaolu üle, et mõned ELi partnerriigid algatavad isikute vastu politiseeritud ja fabritseeritud kohtuasju, rikkudes sellega inimõigusi ja õigusriigi põhinorme; on sügavalt mures asjaolu pärast, et hoolimata rahvusvahelistest üleskutsetest ei ole nendes kolmandates riikides võetud meetmeid poliitiliselt motiveeritud kohtuasjades süüdimõistetute õiguste tagamiseks ja austamiseks;

12. märgib, et kodanike vahetu avalikku ellu kaasamise soodustamine otsese osaluse kaudu poliitilistes erakondades riigi ja Euroopa tasandil kujutab endast sõnavabaduse ning demokraatia olemuslikku õigust;
13. nõuab tungivaltp, et EL teeks täiendavaid jõupingutusi, integreeriks inimõigused ja demokraatia tõhusamalt arengukoostöösse ning tagaks, et ELi arenguprogrammid aitaksid kaasa partnerriikide rahvusvaheliste inimõigustealaste kohustuste täitmisele; nõuab samuti, et inimõigused ja demokraatia integreeritaks nende elulise tähtsuse tõttu humanitaarhädalukorrast arengule ülemineku protsessides hädaabi, taastamise ja arengukoostöö ühendamise programmidesse;
14. tunneb heameelt selle üle, kui olulisel kohal on inimõigused, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte teatises „Muutuste kava ELi arengupoliitika mõju suurendamiseks”¹, ning rõhutab, et demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamine, hea valitsemistava, rahu ja julgeolek on arengu, vaesuse vähendamise ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamise eeltingimused, mis on omavahel koostoimes ja tugevdavad vastastikku üksteist; kinnitab inimõigustele suunatud arengupoliitika olulisust ning palub ELil püstitada oma arenguprogrammides inimõiguste ja demokraatia valdkonnas konkreetsed, mõõdetavad, saavutatavad ja kindla tähtajaga eesmärgid; palub ELil suunata oma arenguabi abi saavate riikide institutsioonide väljaarendamise tõhustamisele ja kodanikuühiskonna arendamisele, sest need aspektid on väga olulised hea valitsemistava seisukohalt ning vastutustunde ja arenguprotsessides osalemise tagamiseks; nõuab inimõiguste ja tingimuslikkuse klauslite tugevdamist ELi toetatud programmides; kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles otsima uusi viise, kuidas tagada tihedam seotus partnerriikidega peetava inimõigustealase dialoogi ja arengukoostöö vahel;
15. rõhutab, et EL peaks tagama, et arengupoliitika, rahutagamise, konfliktide ennetamise ja rahvusvahelise julgeoleku valdkonnas võetavad meetmed tugevdavad üksteist vastastikku; rõhutab sellega seoses vajadust töötada ebakindlas olukorras riikide jaoks välja sobivad strateegiad;
16. toonitab äärmise vaesuse ja inimõiguste puudumise omavahelist seotust ning rõhutab vajadust töötada välja põhimõtted inimõiguste normide ja kriteeriumide rakendamise kohta äärmise vaesuse vastu võitlemise kontekstis;
17. kordab, et 70% maailma vaestest elab maapiirkondades ning nende ellujäämine ja heaolu sõltuvad otseselt loodusvaradest ning et ka linnapiirkondades elavad vaesed sõltuvad nendest varadest; nõuab, et EL kaitseks põhiõigusena elanikkondade juurdepääsu oma riigi loodusvaradele ja eluliselt olulistele ressurssidele, samuti juurdepääsu maale ja toiduga kindlustatust; mõistab hukka asjaolu, et märkimisväärsel arvul inimestel puudub juurdepääs niisugustele põhitarbeainetele nagu vesi; juhib tähelepanu ÜRO majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelises paktis sätestatud õigustele, nagu õigus piisavale toidule, sotsiaalsed miinimumstandardid, õigus haridusele, õigus tervishoiule, õiglased ja soodsad töötingimused ning õigus osaleda kultuurielus, mida tuleks käsitleda võrdväärsena;

ELi 2010. aasta aruanne

¹ COM(2011)0637.

18. rõhutab inimõiguste ja demokraatia olukorda käsitleva ELi aastaaruande tähtsust ELi vastava poliitika analüüsi ja hindamise jaoks; märgib kahetsusega, et esimest korda alates inimõiguste olukorda maailmas käsitlevate aastaaruannete esitamisest ei esitanud kõrge esindaja ja komisjoni asepresident ja / või Euroopa välisteenistus täiskogu istungile sel aastal üldse aruannet, ning soovib väga tungivalt kõrgel esindajal ja asepresidendil tulevikus Euroopa Parlamendile need aruanded esitada ja teha seda õigel ajal;
19. avaldab kahetsust, et aastaaruanne on suures osas kirjeldava iseloomuga ja keskendub liialt ühekordsetele meetmetele; kordab oma palvet kasutada süsteemsemat käsitusviisi, sealhulgas näitajaid ja võrdlusaluseid iga riigi kohta ning et nende eesmärkide alusel analüüsitaks aastaaruandes tulemusi, nii et tulemustele oleks võimalik anda põhjendatud hinnangu;
20. tunneb heameelt, et kõnealuse aasta aastaaruanne sisaldab mahukat peatükki naistevastase vägivalda ja lapse õiguste kohta; juhib sellega seoses tähelepanu sellistele negatiivsetele tavadele nagu sunniviisiline ja soopõhine abort, sunniviisiline steriliseerimine ja naiste suguelundite moonutamine; tunnustab asjaolu, et prioriteetsele kohale on seatud surmanuhtluse ülemaailmse keelustamise jõupingutuste toetamine ja kohtureformi küsimused; kiidab heaks kõrge esindaja ja asepresidendi praktilise keskendumise ELi tegevusele rahvusvahelistel foorumitel;
21. märgib, et aastaaruandes ei ole eraldi peatükki arengu kohta; rõhutab, et eelkõige pärast Lissaboni lepingu jõustumist ja praegust inimõigustealast integreeritud strateegiat silmas pidades tuleks aastaaruandesse lisada inimõigusi ja arengut käsitlev peatükk;
22. nõuab tungivalt, et kõrge esindaja ja asepresident konsulteeriks tulevaste aastaaruannete koostamisel aktiivselt, süsteemselt ja läbipaistval viisil Euroopa Parlamendiga, õigeaegselt ja laiapõhjaliselt inimõigustega tegelevate valitsusväliste organisatsioonidega, kutsudes kõiki huvitatud organisatsioone avalikult andma oma panust, parandades sotsiaalvõrgustike ja meedia kasutamist, et konsulteerida võimalikult paljude organisatsioonidega; kutsub kõrget esindajat ja asepresidenti lisaks üles süsteemselt Euroopa Parlamendiga konsulteerima ning andma aru selle kohta, kuidas on parlamendi resolutsioone arvesse võetud; palub kõrgel esindajal ja asepresidendil anda korrapärasemalt teavet tulevaste aastaaruannete koostamise seisuga kohta, kui parlament seda palub;

Süvalaiendamine

23. võtab teadmiseks kõrge esindaja ja asepresidendi 13. detsembril 2011 Euroopa Parlamendile tehtud avalduse, milles ta reageeris Euroopa Parlamendi pikaajalisele nõudmisele luua ELi inimõiguste eriesindaja ametikoht; nõuab, et kui selline ametikoht luuakse, peaksid ELi eriesindajal olema sektoriülesed pädevused, mis võimaldaksid rakendada ühtekuuluvuspoliitikat eesmärgiga integreerida inimõigused kõikidesse ELi poliitikavaldkondadesse; hoiatab siiski katsete eest isoleerida sellise eriesindaja ametikoha loomise kaudu inimõiguste poliitika üldistest välispoliitika strateegiatest;
24. peab elutähtsaks, et rahvusvahelised lepingud, eelkõige kaubandust, energiat, tagasisivõtmist, julgeolekut ja tehnilist koostööd käsitlevad rahvusvahelised lepingud, ei

läheks vastuollu Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 sätestatud aluspõhimõtetega; teeb ettepaneku, et enne selliste lepingute üle läbirääkimiste alustamist ja läbirääkimiste etapis tehtaks võrdlusalustel põhinevaid inimõiguste mõjuhinnanguid, millele järgneksid korrapärased eduaruanded, kus oleksid esitatud rakendamise eest vastutavate ELi institutsioonide ja teenistuste hinnangud ning ametlikku kodanikuühiskonna järelevalvemehhanismi kuuluvate kohalike ja rahvusvaheliste kodanikuühiskonna organisatsioonide hinnangud; nõuab selles suhtes kindlalt ELi lepingu artikli 218 täielikku rakendamist, mille kohaselt on komisjon kohustatud teavitama Euroopa Parlamenti ja nõukogu kolmandate riikidega rahvusvaheliste lepingute üle peetavate läbirääkimiste kõigil etappidel; peab selles osas äärmiselt oluliseks anda ELi institutsioonidele asjatundlikku ja sõltumatut infot inimõiguste ja demokraatia olukorra kohta konkreetsetes riikides;

25. soovib inimõiguste süvalaiendamise üldiste ideede juurest edasi liikumiseks koostada komplekti praktilisi meetmeid, mis peavad olema siduvad kõikidele väljaspool Euroopa Liitu töötavatele ELi ametnikele, samuti kõikidele liikmesriikide töötajatele, kes osalevad ELi asutuste, sh Frontexi operatiivtöös, ning ELi heaks töötavatele ja ELi vahenditest rahastatavatele ekspertidele, kes peaksid järgima rahvusvahelisi norme ja standardeid; rõhutab, et inimõigustealane koolitus tuleb muuta kohustuslikuks kogu Euroopa välisteenistuses ja komisjoni asjaomastes osades; soovib lisada süvalaiendamisega seotud ülesanded ametnike tööjuhenditesse kui osa iga-aastasest töötajate hindamisest;
26. soovib lisaks ELil astuda juhtudel, kus partnerriik, kellega on sõlmitud rahvusvaheline leping, näiteks partnerlus- ja koostööleping, on rikkunud jämedalt inimõigusi, julgemaid samme asjakohaste sanktsioonide rakendamiseks, mis on ette nähtud lepingu inimõigustealastes klauslites, sealhulgas lepingu võimalik ajutine peatamine;
27. rõhutab, et oluline on koostada tihedas koostöös Euroopa Parlamendiga valimiste ELi vaatlusmissioonide aruannetele piisavad jätkuprogrammid, kindlustades selle, et need jätkuprogrammid seotakse ka kõigi arenguprogrammidega;
28. rõhutab, et rahvusvahelise õigusemõistmise süvalaiendamine peab hõlmama karistamatusega võitlemise ja täiendavuse põhimõtte süsteemset arvestamist laiemas kaubandusliku, arengu ja õigusriigi põhimõttega seotud abi kontekstis; rõhutab, et eelkõige tuleb tähelepanu pöörata ohvrite rehabiliteerimisele ja taasintegreerimisele ühiskonda ja mõjutatud kogukondadesse, keskendudes eeskätt haavatavatele rühmadele, sealhulgas naistele, lastele, noortele ja puudega inimestele; toonitab põhiseaduslike struktuuride loomise tähtsust, nende hulgas tõhus õigussüsteem, võimude lahusus ning tunnustatud ja sõltumatu kohtusüsteem, et tugevdada inimõiguste edendamist mis tahes riigis; soovib lisada Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi head valitsemistava ja õigusriigi põhimõtet käsitlevate rahvusvaheliste lepingute paketti, mille peavad ratifitseerima need kolmandad riigid, kes on võetud vastu säästva arengu ja hea valitsemistava edendamiseks kohaldatava stimuleeriva erikorra (GSP+) süsteemi; soovib ELi kolmandate riikidega sõlmitavate lepingute inimõigusi ja demokraatiat käsitlevatesse klauslitesse järjekindlalt lisada Rahvusvahelist Kriminaalkohut käsitlevad klauslid, võttes arvesse asjaolu, et selliseid klausleid tuleb vaadelda lepingute olulise osana, kusjuures raskuspunkt peaks asuma strateegilistel partnerlustel ning riikidel, mida hõlmab Euroopa naabruspoliitika;

ELi tegevus ÜRO raames

29. tunneb heameelt asjaolu üle, et ÜRO Peaassamblee on võtnud vastu resolutsiooni 65/276 ELi osalemise kohta ÜRO töös, mis on tagasihoidlik algus suuremale tööle ELi rolli suurendamiseks selles organisatsioonis; rõhutab, et ühel häälel rääkimine ei peaks toimuma inimõiguste teema arvel, ning on – vastupidi – seisukohal, et EL peab nüüd jõuliselt nõudma oma õiguste teostamist ja kasutama oma tugevamat staatust, et järgida kaugeleulatuvat inimõiguste ja demokraatia edendamise strateegiat;
30. kordab oma üleskutset nõukogule anda liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile volitused koostada suuniste eelnõu regulaarsete konsultatsioonide läbiviimiseks liikmesriikide ja ELi suursaadikute vahel, eeskätt nende vahel, kes töötavad mitmepoolset tasandil sellistes kohtades nagu Genf ja New York, et EL saaks edukalt täita oma ÜRO tegevuskava ja tegutseda inimõiguste edendamise ja kaitsmise nimel;
31. tunneb heameelt konstruktiivse osa pärast, mida EL etendas ÜRO inimõiguste nõukogu reformimisel, pidades eelkõige silmas ELi täielikku toetust ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo sõltumatusele, ELi kaitsvat seisukohta erimenetluste rolli, riiklike volituste ja kõigi inimõiguste jagamatuse küsimuses; soovib ELil ja liikmesriikidel väljendada oma selget vastuseisu nn puhtalt leheküljelt alustamise praktikale, mida piirkondlikud rühmad inimõiguste nõukogu valimistel harrastavad; tunneb heameelt üldise korrapärase läbivaatamise esimese täieliku tsükli üle ning soovib, et ELi liikmesriigid oleksid eeskujuks, tuginedes järgnevatel riikliku tasandi konsultatsioonides esimese vooru tulemustele; toetab üldise korrapärase läbivaatamise järelmeetmete lisamist ELi ja kolmandate riikidega peetavate inimõigustealaste dialoogide tegevuskavasse ja riiklikesse strateegiadokumentidesse;
32. rõhutab asjaolu, et inimõiguste nõukogus rohkemates liidu ettepanekutes konsensus saavutamiseks tuleb kiiresti parandada ELi võimekust välissuhtluses, sealhulgas hoolitsedes selle eest, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ja komisjoni asepresidendil oleks võimalik teha kolmandates riikides lobitööd ELi seisukohtade toetuseks; tunnustab nõukogu inimõiguste töörühmas vastu võetud strateegilisemat, keskpikka perioodi arvestavat lähenemisviisi inimõiguste nõukogu istungjätkude ettevalmistamisele;

ELi poliitika Rahvusvahelise Kriminaalkohtu ja karistamatusevastase võitluse valdkonnas

33. peab tervitatavaks Rahvusvahelist Kriminaalkohtu käsitleva ELi poliitika uuendamist 12. juulil 2011; märgib, et Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudis kehtestatakse nn viimase võimaluse mehhanism, et tuua kohtu ette inimesed, kes vastutavad inimsusevastaste kuritegude, genotsiidi, sõjakuritegude ja agressioonikuritegude eest, nagu nähakse ette Rooma statuudis sätestatud vastastikuse täiendavuse põhimõttes; tunnustab komisjoni jõupingutusi ELi vastastikuse täiendavuse vahendite loomisel, mille eesmärk on toetada riikliku suutlikkuse arengut ja luua poliitiline tahe väidetavate rahvusvaheliste kuritegude uurimiseks ja kohtu ette viimiseks, ning rõhutab põhjalike konsultatsioonide tähtsust ELi liikmesriikide, Euroopa Parlamendi ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega nimetatud vahendite väljatöötamisel; väljendab heameelt

liikmesriikide kodanikuühiskonna jõupingutuste üle vastastikuse täiendavuse alaste pingutuste toetuseks riikides, kus on toime pandud rahvusvahelise õiguse järgseid kuritegusid ja suuri inimõiguste rikkumisi, ning ergutab neid jõupingutusi jätkama; julgustab ELi ja liikmesriike võtma vastu siseriiklikud suunised, milles oleks esitatud käitumisjuhend suhtluseks isikutega, keda Rahvusvaheline Kriminaalkohus taga otsib; kutsub kõiki liikmesriike (eriti Küprose Vabariiki, Tšehhi Vabariiki, Ungarit, Itaaliat, Luksemburgi ja Portugali) üles jõustama kohtuga koostööd käsitlevad siseriiklikud õigusaktid ning sõlmima raamlepingud Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga, et hõlbustada koostööd ning eelkõige tagada vahistamismääruste ja muude kohtu taotluste täitmine;

34. peab tervitatavaks agressioonikuriteo ja teatud sõjakuritegudega seotud Rooma statuudi muudatuste vastuvõtmist Kampala läbivaatamiskonverentsil ning kutsub kõiki ELi liikmesriike üles neid sisulisi muudatusi kiiresti ratifitseerima ja rakendama neid oma siseriiklike karistussüsteemide osana; kutsub seoses sellega nõukogu ja komisjoni üles kasutama oma rahvusvahelist autoriteeti Rooma statuudi universaalsuse kindlustamise ja tugevdamise huvides, et leppida rahvusvaheliselt kokku rahvusvahelist õigust rikkuvate agressiooniaktide määratluses; peab tervitatavaks ELi lubadusi, eeskätt karistamatusevastase võitluse kui keskse väärtuse osas, mida jagatakse meie partneritega lepingute sõlmimisel, ja nõuab nende järjekindlat täitmist;
35. soovib ELil Cotonou lepingu raames ning ELi ja piirkondlike organisatsioonide, näiteks Aafrika Liidu, Araabia Liiga, Ameerika Riikide Organisatsiooni ja OSCE ning kolmandate riikide vahelises dialoogis süstemaatiliselt lisada Rahvusvahelise Kriminaalkohtu klausleid kolmandate riikidega sõlmitavatesse lepingutesse ja edendada Rahvusvahelise Kriminaalkohtu austamist, kohtuga koostöö tegemist ja kohtu abistamist;
36. peab tervitatavaks ELi ja liikmesriikide rahalist ja logistilist toetust Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule ja soovib selle jätkamist; väljendab oma sügavat muret osalisriikide assamblee 2011. aasta detsembri istungil toimunud eelarveläbirääkimiste tulemuse üle, mille tõttu võib kohus jääda alarahastatuks ning mis seepärast seab ohtu kohtu suutlikkuse õigust mõista ja uutele olukordadele reageerida; kutsub ELi ja liikmesriike üles avaldama kohtu toimimisele piisavat toetust, sealhulgas võtma ennetava rolli süüdistatavate väljaandmises;

ELi poliitika demokratiseerimise toetuseks

37. jääb kindlaks arvamusele, mille kohaselt on arengu-, demokraatia-, inimõiguste, hea valitsemistava ja julgeolualased eesmärgid omavahel seotud; kordab oma veendumust, et kogu ELi välistegevuses peab olema poliitiline mõõde, mis toetab pluralismi, demokraatiat ja inimõiguste austamist, põhivabadusi ja õigusriigi põhimõtteid, ning arengumõõde, mille keskmes on jätkusuutlikule arengule tuginev sotsiaalmajanduslik progress, mis hõlmab vaesuse kaotamist, võitlust ebavõrdsuse vastu ning põhivajadust toidu järele; lisab sellega seoses, et ELi arenguabiprogrammid peaksid sisaldama konkreetseid ja olulisi reforme, et tagada abi saavates riikides inimõiguste austamine, läbipaistvus, sooline võrdsus ja võitlus korrupsiooniga; märgib lisaks, et sellistes abi saavates riikides, kus ilmselgelt eiratakse põhilisi inimõigusi ja vabadusi ega suudeta jõustada õigusakte, mille abil saaks täita rahvusvahelisi kohustusi, tuleks rangemini kohaldada tingimuslikkust ning peatada abi andmine;

38. on seisukohal, et ELi tulemuslikkusel põhinev käsitlusviis „rohkema eest rohkem” peaks olema suhete aluseks kõigi kolmandate riikidega ning et EL peaks andma partnerriikidele soodsama staatuse vaid juhul, kui selged inimõigusi ja demokraatiat käsitlevad nõuded on täidetud, ja et EL ei tohiks kõhelda kõnealuse staatuse külmutamisel, kui neid nõudeid enam ei täideta; on arvamusel, et selles osas tuleks tõsiselt kaaluda edasisi läbirääkimisi Venemaaga uue täiustatud partnerluslepingu teemal;
39. nõuab uute, vabalt ja õiglaselt valitud parlamentide süstemaatilist toetamist, eriti üleminekuriikides ja riikides, kuhu EL on saatnud valimiste vaatlusmissioonid; on seisukohal, et sellist toetust tuleks rahastada demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendist ja piirkondlikest rahastamisvahenditest;
40. väljendab heameelt Euroopa demokraatia sihtkapitali loomise kavatsuse üle, mis tehti teatavaks liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi ning komisjoni ühisteatistes ning nõukogu 3101. ja 3130. istungi järeldustes, mille tulemusel võeti COREPERis 15. detsembril 2011 vastu deklaratsioon Euroopa demokraatia rahastu loomise kohta, ning jõupingutuste üle, mida on teinud Euroopa demokraatia rahastu töörihm, mis on loodud Euroopa välisteenistuse egiidi all koostöös liikmesriikide ja ELi institutsioonidega; rõhutab sihtkapitali võimalikku funktsiooni parlamendi kontrolli all asuva paindliku ja asjatundliku vahendina, millega toetataks demokraatlikku muutust taotlemaid osalisi mittedemokraatlikes riikides ja üleminekuriikides; nõuab tungivalt, et nõukogu tagaks, et kõik sellised vahendid täiendaksid muude meetmete osas olemasolevate vahendite, eeskätt demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendiga läbiviidavat tegevust, ilma et loodaks tarbetuid bürokraatlikke struktuure; rõhutab, et ELi osa Euroopa demokraatia sihtkapitali eelarves peab olema tõeliselt täiendava iseloomuga ning vastama finantseeskirjadele, austades eelarvepädeva institutsiooni õigust teostada järelevalvet ja kontrolli;

Valimiste toetamine

41. rõhutab, kui oluline on selline poliitiline toetusprotsess, mis ei keskendu vaid vahetult valimistele eelnevale ja järgnevale ajavahemikule, vaid põhineb järjepidevusel; tunneb heameelt asjaolu üle, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident pöörab tähelepanu nn süvademokraatiale, mis seob demokraatlikud protsessid inimõiguste, sõna- ja ühinemisvabaduse, usu- ja veendumusvabaduse, õigusriigi põhimõtete ja hea valitsemistavaga; rõhutab, et selles kontekstis tuleks ka usuvabadusele omistada tõeliselt oluline tähtsus, juhul tähelepanu asjaolule, et seda õigust peetakse üldiselt üheks põhilistest inimõigustest;
42. rõhutab uuesti, kui oluline on valida valimiste vaatlusmissioonide jaoks prioriteetsed riigid vastavalt sellele, missugust võimalikku mõju avaldab missioon tõelise pikaajalise demokratiseerimise edendamisele;
43. kutsub nõukogu, komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles töötama seoses iga ELi valimiste vaatlusmissiooniga välja poliitilise strateegia, millele järgneks kaks aastat pärast missiooni demokraatia edenemise hinnang, mis esitataks kõrge esindaja/asepresidendiga iga aasta peetava parlamendi inimõiguste teemalise arutelu käigus; väljendab heameelt liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi võetud kohustuse üle keskenduda valimiste vaatlemisel naiste ja rahvusvähemuste, aga ka

puudega inimeste osalemisele nii kandidaatide kui ka hääletajatena¹;

44. rõhutab, kui tähtis on koostada vajaduse korral koostöös teiste rahvusvaheliste osalejatega iga valimiste vaatlusmissiooni lõpuks realistlikud ja täidetavad soovitused, mille levitamine ja täitmise jälgimine oleks ELi delegatsioonide ülesanne; on seisukohal, et nende soovituste täitmise jälgimisel ning inimõiguste ja demokraatia edusammude analüüsimisel peaks suurem roll olema Euroopa Parlamendi alalistel delegatsioonidel ja parlamentaarsetel ühisassambleedel; toetab seetõttu jätkusuutliku ja regulaarse dialoogi edendamist kolmandate riikide parlamentidega; rõhutab vajadust parandada Euroopa Parlamendi valimiste vaatluse delegatsioonide töömetoodikat ning kanda hoolt osalevate parlamendiliikmete ja personali oskuste suurendamise eest;

Inimõigustealased dialoogid ja konsultatsioonid kolmandate riikidega

45. rõhutab, et osalemist inimõigustealases struktureeritud dialoogis – mis on kiiduväärt – kasutatakse liiga tihti ettekäändena, et vältida nende küsimuste arutamist kõrgemal poliitilisel tasandil, sealhulgas partneritega peetavatel tippkohtumistel; kutsub kõiki ELi institutsioone, liikmesriike ja nende saatkondi üles rohkem pingutama, et integreerida need dialoogid kogu riikides tehtava ELi välistegevusega; rõhutab, et vajalik on läbipaistvus ning et kodanikuühiskonna organisatsioonidega tuleb eelnevalt sisuliselt konsulteerida, samuti tuleb pärast dialooge anda kokkuvõtlik ülevaade nende tulemustest;
46. väljendab seepärast pettumust paljude inimõigustealaste dialoogide (mille arv ulatub nüüdseks üle 40) vähesed edu üle ning võtab teadmiseks mõnel pool väljendatud seisukohta, mille kohaselt teatud juhtudel ELi inimõigustealaseid konsultatsioone instrumentaliseeritakse ning neist on kujunenud pigem protsess kui vahend, mille abil saavutada mõõdetavaid ja käegakatsutavaid tulemusi;
47. avaldab kahetsust asjaolu üle, et dialoogi- ja konsultatsioonijärgsed hindamised ei ole viinud selgete tulemuslikkuse näitajate ja võrdlusaluste väljatöötamiseni; nõuab tungivalt, et enne iga dialoogi või konsultatsiooni seataks eesmärgid ja neid hinnataks kohe pärast viimaste lõppu läbipaistvalt ja võimalikult laialdasi sidusrühmi kaasates; rõhutab, et nende hindamiste järeldusi tuleb arvesse võtta ELi ja tema partnerite tippkohtumistel ja muus suhtluses ning need peavad mõjutama ELi ja selle liikmesriikide tegevust muudes kahe- ja mitmepoolsetes suhetes; on arvamusel, et nimetatud näitajaid tuleks inimõigusi ja demokraatiat käsitlevate klauslite tulemuslikkuse tagamiseks võtta arvesse kõikides ELi lepingutes, olenemata nende iseloomust;
48. rõhutab, et dialoogi pidamise viiside ja sisu parandamine on tähtis ning et seda tuleb teha kiiresti, konsulteerides kodanikuühiskonnaga; kordab, et dialoogid saavad olla konstruktiivsed ja mõjutada reaalselt põhialuseid vaid siis, kui neile järgnevad konkreetsete meetmed, milles võetakse arvesse ELi eesmärgid ja ELi suuniseid inimõigustealaste dialoogide pidamise kohta kolmandate riikidega, ning kui määratakse kindlaks parandusmeetmed;
49. tuletab meelde, et EL peaks kasutama neid dialooge vahendina tõstatamaks kolmandates riikides aset leidnud inimõiguste rikkumiste üksikjuhtumeid, näiteks seoses Vietnami ja

¹ Ühisteatis „Inimõiguste ja demokraatia tulemuslikum edendamine välistegevuse raames”, 12.12.2011.

Hiina poliitvangide ja kinnipeetavatega, kes on vangistatud põhiõiguste, näiteks sõna-, kogunemis-, ühinemis- ja usuvabaduse rahumeelse kasutamise eest; kutsub ELi lisaks üles seda võimalust tihemini kasutama ning võtma tõstatatud küsimuste suhtes järelmeetmeid, neid juhtumeid jälgima ja koordineerima oma tegevust igakülselt asjasse kaasatud inimõiguste organisatsioonide ja teiste riikidega, kellel on kõnealuse riigiga käimas inimõigustealane dialoog;

50. märgib pettumusega, et vaatamata suunistes esitatud tingimusele, mille kohaselt tuleb dialooge soovitavalt hinnata iga kahe aasta tagant, on läbi viidud vaid vähesed ebakorrapärased hindamised; tunneb sügavat kahetsust, et senistesse hindamistesse, sealhulgas Venemaa ja Hiina puhul, ei ole Euroopa Parlamenti süstemaatiliselt kaasatud; nõuab, et Euroopa Parlamendi juurdepääs neile hindamistele tehtaks ametlikuks ning tagataks nende võimalikult avatud ja läbipaistev teostamine; tuletab meelde, et suuniste kohaselt kaasatakse hindamisse kodanikuühiskond, ning on seisukohal, et selle kohustuse täitmine nõuab konkreetse vastava mehhanismi loomist;
51. kordab, et naiste õigustel peaks olema oluline osa ELi peetavates inimõigustealastes dialoogides ja ELi poliitilises dialoogis kolmandate riikidega, kellega on sõlmitud koostöö- või assotsieerimislepingud, kooskõlas nende lepingute inimõiguste klauslitega, ja et naiste osalemist rahumeelses üleminekus tuleks nii läbirääkimistel kui ka aktiivsete rollide täitmisel laiendada; kutsub komisjoni ja nõukogu üles võtma kõnealuste sätete rikkumise korral kõik asjakohased meetmed;
52. väljendab kahetsust selle üle, et kõigist Euroopa Parlamendi ja teiste rahvusvaheliste institutsioonide üleskutsetest hoolimata mõisteti Mihhail Hodorkovski oma teise politiseeritud ja valitsuse poolt algatatud kohtuasja käigus Venemaal süüdi ning et selle käigus ei järgitud õiglase ja sõltumatu kohtusüsteemi põhimõtteid, mistõttu rikuti tugevalt inimõigusi;

Inimõiguste ja demokraatia klauslid

53. nõuab, et eranditult kõik lepingud kolmandate riikidega – nii tööstus- kui ka arenguriikidega –, ja sealhulgas valdkondlikud lepingud, kaubandus- ja tehnilise või rahalise abi lepingud, sisaldaksid selgelt sõnastatud siduvaid klausleid inimõiguste ja demokraatia kohta; kutsub komisjoni üles tagama nende klauslite rangemat jõustamist; kordab, et tuleb töötada välja inimõiguste ja demokraatia võrdlusaluste ühine kataloog, mida kasutatakse kirjeldamise ja hindamise otstarbel ning mida tunnustaksid kõik ELi institutsioonid; teeb ettepaneku, et Euroopa inimõiguste konventsiooni ja teiste põhiliste rahvusvaheliste inimõiguste konventsioonide rakendamine võiks olla ELi inimõiguste ja demokraatia võrdlusaluste oluline element;
54. palub komisjonil mitte kõhelda kehtivate lepingute puhul peatamismehhanismi kasutamist, juhul kui standardseid inimõiguste klausleid rikutakse korduvalt;
55. rõhutab, et klausli kohaldamine selle praegusel kujul vabakaubanduslepingutes, mis tuleb peagi Euroopa Parlamendile esitada, annab parlamendile võimaluse uurida võimalusi, mida pakub inimõigustega seotud võrdlusaluste kehtestamine enne ratifitseerimist, et teha inimõiguste valdkonnas konkreetseid ja kontrollitavaid edusamme; kordab oma üleskutset komisjonile koostada uus standardklausel, mis viitaks poolte rahvusvaheliste

kohustustele ja sisaldaks konsultatsioonimenetlust ning määratleks poliitilised ja õiguslikud mehhanismid, mida kasutatakse juhul, kui palutakse koostöö peatada korduvate või süstemaatiliste inimõiguste rikkumiste tõttu, mis on rahvusvahelise õigusega vastuolus; on seisukohal, et inimõiguste ja demokraatiaklausli jõustamine parlamendi soovitud viisil on ainus viis kindlustamiseks selliste klauslite sisuline rakendamine ning seda tuleks käsitleda ennetus- ja hoiatusmehhanismina, mis loob ELi ja partnerriigi vahel dialoogi, ning seda tuleks jälgida seiremehhanismi abil; soovib töötada välja selge ja järkjärgulise sanktsioonide süsteemi, mis ei piiraks võimaliku lõpliku peatamise kohaldamist; rõhutab tungivalt, et sellega seoses peab Euroopa Parlament osalema komisjoni ja nõukoguga ühises otsustusprotsessis;

56. rõhutab vajadust tagada tulemuslik järelevalve inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete austamise ja edendamise kohta antud lubaduste täitmise üle; nõuab lisaks olemasolevatele jätkusuutliku arengu valdkonnas kasutatavatele mõjuhindamistele nende kasutamist ka inimõiguste ja demokraatia valdkonnas, ning nõuab, et nendes sisalduvaid hinnanguid ja järeldusi võetaks läbirääkimistes arvesse ning kajastataks lõplikes kokkulepetes;

57. teeb ettepaneku kasutada inimõiguste mõju-uuringutes ning nende hindamisel objektiivseid indikaatoreid ja kriteeriume;

Kaubandus ja inimõigused

58. ootab, et kõik tulevased vabakaubanduslepingud sisaldaksid lisaks sotsiaal- ja keskkonnapeatükkidele terviklikku inimõiguste peatükki, ning tunneb praegu käimasolevate läbirääkimiste taustal kahetsust, et mõned partnerriigid, nagu India ja Kanada, esitavad sellele põhimõttele vastuväiteid; nõuab, et lepingutes tugevdaks jätkusuutliku arengu peatükki, lisades selleks kaebuste menetluse, mida võivad kasutada sotsiaalpartnerid ja kodanikuühiskond, luues sõltumatu organi asjakohaste vaidluste lahendamiseks ning võimaluse kasutada turule juurdepääsu sätete jaoks ette nähtud mehhanismiga võrdväärset vaidluste lahendamise mehhanismi trahvisätete ja kaubandussoodustuste peatamisega juhuks, kui asjaomaseid keskkonna- ja tööalaseid norme on tõsiselt rikutud; toonitab, et GSP+ süsteemi järelevalve- ja jõustamismehhanisme tuleks veelgi tugevdada; nõuab, et nõrgema institutsionaalse keskkonnaga riikides tegutsevate Euroopa ettevõtjate sotsiaalse vastutuse eesmärgid muudetaks kohustuslikuks;

Euroopa naabruspoliitika (ENP)

59. on arvamusel, et nn araabia kevad on näidanud, et ELi senine poliitika ei ole olnud piisav, et toetada tõhusalt inimeste jõulist soovi demokraatia, põhivabaduste austamise, õigluse ning vastutusvõimelise ja esindusliku valitsuse järele riikides, kus see on keelatud; peab seepärast tervitatavaks komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi ühisteatise „Uus lähenemisviis muutuvale naabrusele”, milles väljendatakse muu hulgas vajadust Euroopa demokraatia rahastu loomise järele, ja „Partnerlus Vahemere lõunapiirkonnaga demokraatia ja ühise heaolu nimel” ning neis omaksvõetud suunda, mis hõlmab inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi universaalsete väärtuste alal jagatud kohustusi ja vastastikust aruandekohustust, tugevamaid motiveerimisel põhinevaid eeltingimusi, poliitika diferentseerimist, mitmepoolse ja allpiirkondliku koostöö edendamist ja kodanikuühiskonna edasise kaasamise põhimõtet;

toonitab, et nn araabia kevad muutuks paradoksiks, kui see liikumine hakkaks araabia kevade riikides arenema naiste, inimõiguste kaitsjate, usuvähemuste ja muude ühiskonnarühmade peamiste inimõiguste tõrjumise suunas;

60. on seisukohal, et alates nn araabia kevade algusest on riigisisised vabaühendused ja organiseeritud kodanikud mänginud otsustavat rolli inimeste mobiliseerimisel ja nende avalikus elus osalemise edendamisel, et teavitada inimesi nende õigustest ning võimaldada neil demokraatiat mõista ja seda vastu võtta; toonitab, et poliitilise tegevuskava prioriteedid tulevaste reformide osas peavad põhinema osalusdemokraatia raames toimuvatel konsultatsioonidel riigisiseste vabaühenduste ja inimõiguste kaitsjatega; rõhutab, et tuleb toetada demokraatlikke liikumisi ka idanaabruses; ning väljendab heameelt uue vaatenurga üle Euroopa naabruspoliitikale, mille eesmärk on toetada rohkem neid partnereid, kes osalevad sügava ja jätkusuutliku demokraatia loomisel, ning toetada kaasavat majandusarengut ja tugevdada Euroopa naabruspoliitika kaht piirkondlikku mõõdet;
61. toetab Euroopa naabruspoliitika uue visiooni kohast tulemuslikkusele põhinevat käsitlusviisi „rohkema eest rohkem“; rõhutab, et diferentseerimise aluseks peaksid olema selgelt määratletud kriteeriumid ja regulaarselt kontrollitavad võrdlusalused, ning teeb ettepaneku, et teatistes sätestatud võrdlusaluseid käsitletaks eesmärkidena, mida tuleb täiendada konkreetsemate, mõõdetavate, saavutatavate, tähtajaliste võrdlusalustega; kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles esitama selge ja piisava metoodika, mille abil hinnata Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud riikide seniseid saavutusi demokraatia ja inimõiguste austamise ja edendamise osas, esitama korrapäraseid aruandeid, mis oleksid aluseks rahaliste vahendite jaotamisele käsitlusviisi „rohkema eest rohkem“ raames, ning lisama need hinnangud iga-aastastele eduaruannetele; rõhutab, et vahendid, mida ei saa eraldada ega üle kanda negatiivse hinnangu tõttu, tuleb ümber jagada nii lõunas kui ka idas Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud teiste riikide projektidele;
62. rõhutab kodanikuühiskonna aktiivse osalemise keskset tähtsust ja panust juhtimisprotsessidesse ja ühiskonna muutmisse, tunnustades vajadust kaasata naiste ja vähemusrühmade esindajad nendesse protsessidesse; avaldab tugevat toetust kodanikuühiskonna suuremale kaasamisele nendesse protsessidesse nii üha suurema ulatuse kui ka kodanikuühiskonna seisukohtade parema arvestamise osas poliitika kujundamisel; väljendab seoses sellega heameelt kõigi ELi programmide üle, mille eesmärk on koolitada noori spetsialiste ja lihtsustada tudengivahetusprogramme kolmandate riikide kodanike jaoks, sest need aitavad tõhusalt kaasa kodanikuühiskonna arengule; toonitab vajadust kodanikuühiskonna sõltumatu struktuurse ja rahalise toetuse järele; on seisukohal, et nagu üldise korrapärase läbivaatamise puhul ÜRO inimõiguste komisjonis, tuleks komisjoni Euroopa naabruspoliitika eduaruannetes kaasata kohalikke ja rahvusvahelisi kodanikuühiskonna osalejaid, lisades nende hinnangu aruannetele eraldi osana; väljendab heameelt kodanikuühiskonna rahastamisvahendi ja Euroopa demokraatia rahastu loomisele võetud suuna üle ning kutsub üles seda järgmises mitmeaastases finantsraamistikus olulisel määral rahastama; ning nõuab, et edaspidi kaasataks kodanikuühiskonna esindajad nii, et nad saaksid anda oma panuse otse ametliku nn kodanikuühiskonna järelevalvemehhanismi kaudu;
63. on sügavalt mures selle pärast, et neli Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud partnerriiki ei

ole ÜRO piinamisvastase konventsiooni fakultatiivprotokolli allkirjastanud, 11 riiki ei ole seda ratifitseerinud ning 14 ei ole kehtestanud nõutavaid siseriiklikke ennetusmeetmeid; nõuab, et EL võtaks kiiresti selle puuduse parandamiseks meetmed;

64. on seisukohal, et vägivallast loobumise edendamine ja toetamine peegeldab rahvusvahelist väärtust, mis on inimõiguste sisemise kaitse ja edendamise asjakohane viis, võttes eeskätt arvesse seda, et vägivallata meetodika annab konfliktide ennetamisel ning demokraatia, õigusriigi põhimõtete ja kodanikuühiskonna toetamisel kogu maailmas tõhusaid tulemusi; teeb ettepaneku anda vägivallatusele oluline roll ja poliitiline kaal Euroopa Liidu sise- ja välispoliitikas ning toetada algatusi, mis on suutelised püsima ja arendama vägivallatut ja rahumeelset aktivismi kogu maailmas, andes selleks vägivalda mittekasutavate aktivistide ja inimõiguste kaitsjate toetamiseks praktilist abi;

Välistegevuse rahastamisvahendid, eriti demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend

65. märgib, et EL on inimõiguste toetuseks teinud küll tugevaid poliitilisi avaldusi, kuid kavandamise tsüklis on täheldatud teatavat kahanemist, mille käigus inimõigustealased lubadused konkreetsetest rahastamisvahenditest ja riiklikest sektoripõhistest eraldiste sihtgruppidest kaovad; märgib, et kahjuks on inimõigused ja demokraatia mõnikord pagendatud demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendisse ning see on kahjustanud nende peavoolustamist kõigis rahastamisvahendites;

66. peab tervitatavaks komisjoni teatist muutuste kava kohta ja selle keskendumist arengu, demokraatia, inimõiguste, hea valitsemistava ja turvalisuse eesmärkide põimunud olemusele; tunneb heameelt selle üle, et riigi tasandil kasutatava vahendite kombinatsiooni ja abi andmise viisi kindlaksmääramisel keskendutakse rohkem partnerriikide panusele; rõhutab samal ajal vajadust kaotada praegused topeltstandardid ja vältida neid tulevikus; peab tervitatavaks asjaolu, et see poliitika on leidnud väljenduse komisjoni teatistes „Tulevane lähenemisviis kolmandatele riikidele antavale ELi eelarvetoetusele”, milles teatatakse, et üldist eelarvetoetust antakse ainult juhul, kui partnerriigid võtavad kohustuse järgida rahvusvaheliste inimõiguste ja demokraatia standardeid; kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles kujundama see poliitikaraamistik konkreetseteks, praktilisteks, tähtajaga seotud ja mõõdetavateks meetmeteks, mis oleks peavoolustatud kõigis eri koostöövaldkondades ja millega kaasneks institutsiooniliste raamistike ja haldusvõimekuse vajalik tugevdamine;

67. soovib tungivalt pöörata tulevastes arengukoostöö vahendites erilist tähelepanu temaatilistele programmidele, sest neis käsitletakse konkreetsemalt inimõiguste küsimusi, et edendada arengu ja inimõiguste vahelist vastastikusel tugevdamisel põhinevat seost;

68. märgib, et võimalikult suure ühtsuse ja tulemuslikkuse saavutamiseks on vaja läbimõeldud ja strateegilist lähenemisviisi, mis ühendaks eri piirkondlikke ja temaatilisi rahastamisvahendeid eesmärgiga kaitsta ja edendada inimõigusi, tuginedes kohaliku olukorra põhjendatud analüüsile ning kaotades praegused topeltstandardid ja vältides neid tulevikus; tunnustab sellega seoses 12. detsembri 2011. aasta ühisteatistes „Inimõiguste ja demokraatia tulemuslikum edendamine välistegevuse raames” antud lubadust arvestada riiklike inimõigustealaseid strateegiaid ELi abi kavandamise ja rakendamise etappides ning kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni

asepresidenti üles koostama selle lubaduse täitmiseks üksikasjalikumad meetodid;

69. tunnustab komisjoni ettepanekuid, mis käsitlevad välistegevuse rahastamisvahendeid pärast 2014. aastat, eriti tähelepanu koondamist vajadusele võtta kasutusele lihtsustatud ja paindlikud otsustamismenetlused, mis võimaldavad kiirendada iga-aastaste rakenduskavade vastuvõtmist ning seega abi andmist; väärtustab põhjalikke konsultatsioone, mis toimuvad kodanikuühiskonnaga, ning loodab, et lõplikud dokumendid kajastavad kõikide sidusrühmade tõstatatud küsimusi;
70. tervitab demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi eesmärkide selgemat määratlemist ja selle uuendatud kohaldamisala, milles kajastub tugevam keskendumine majanduslikele, sotsiaalsetele ja kultuurilistele õigustele, mõtte-, südametunnistuse- ja usu- või veendumusvabadusele ja demokraatia toetamisele; hindab kõrgelt uut võimalust määrata otsetoetusi tegevuse rahastamiseks kõige raskemates tingimustes või olukordades ning toetada tõhusamalt inimõiguste kaitsjaid ja ametlikult registreerimata organisatsioone;
71. toob esile tõsiasja, et Euroopa Parlamendi eesõigusi tuleb demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi ning teiste inimõigusi ja demokraatiat eriliselt mõjutavate vahendite tegevuse kavandamisel austada, ning vastavalt sellele jääb oma seisukohale kindlaks, et demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi ja nende teiste vahendite strateegiadokumente ei saa käsitleda rakendusaktidena ning need tuleb võtta vastu menetluse korras, mis on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu delegeeritud õigusakte käsitlevas artiklis 290;

Surmanuhtlus

72. tunneb heameelt surmanuhtluse kohaldamisele moratooriumi kehtestamist käsitleva ÜRO Peaassamblee 21. detsembri 2010. aasta resolutsiooni 65/206 üle, mis näitab ülemaailmse toetuse tugevnemist selle kaotamisele ning teadlikkuse kasvamist aktivistide, kohtunike, poliitikute ja üldsuse hulgas; väljendab samuti heameelt olulise osa üle, mida EL selle suure saavutuse juures täitis; ootab, et peaassamblee 2012. aasta resolutsiooniga seoses oleksid liikmesriigid ja Euroopa välisteenistus kindlateks partneriteks;
73. kordab, et EL on ilma igasuguste mõõndusteta surmanuhtluse vastu ning kutsub ELi üles jätkama koostöö ja diplomaatia kasutamist surmanuhtluse kaotamiseks kõikvõimalikel foorumitel üle kogu maailma, lähtuvalt ELi suunistest surmanuhtluse kohta, ning kindlustama, et õigust õiglasele kohtupidamisele järgitaks täiel määral kõigi isikute puhul, kellele määratakse surmanuhtlus, ning et tunnistuste saamiseks ei kasutataks piinamist või muud väärkohtlemist; tuletab meelde, et Euroopa Liit on peamine toetaja, kes aitab surmanuhtluse vastu võitlevaid kodanikuühiskonna organisatsioone; nõuab, et komisjon jätkaks selle julma ja ebainimliku karistusviisi demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi prioriteetseks temaatiliseks valdkonnaks;
74. rõhutab, et ELi jaoks on oluline jälgida ka edaspidi tingimusi, milles toimuvad hukkamised riikides, kus endiselt kehtib surmanuhtlus, ning toetada õiguslikke ja põhiseadusreforme surmanuhtluse täieliku ja üleüldise keelustamise huvides;
75. kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti,

Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles esitama tervikliku poliitika suunised seoses ELi kodanikega, keda ähvardab kolmandates riikides hukkamine; need peaksid sisaldama kindlaid identifitseerimise, õigusabi pakkumise ja ELi õigusliku sekkumise mehhanisme;

76. väljendab heameelt komisjoni 20. detsembri 2011. aasta otsuse üle muuta määrust (EÜ) nr 1236/2005 ning karmistada sellega ekspordikontrolli teatavate ravimite üle, mida võidakse kasutada hukkamistel, ja seadmete üle, mida võidakse kasutada piinamisel; kutsub komisjoni üles tegelema määruse ülejäänud kitsaskohtadega, kehtestades lõppkasutamist käsitleva kõikehõlmava klausli, mis keelaks mis tahes ravimite ekspordi, mida võidakse kasutada piinamiseks või hukkamiseks;

Relvakontroll

77. märgib, et 60% kõikidest organisatsiooni Amnesty International dokumenteeritud inimõiguste rikkumiste ja kuritarvitamise juhtumitest nii relvastatud konfliktis kui ka väljaspool seda on otseselt hõlmanud väike- ja kergrelvade kasutamist; tunnistab väike- ja kergrelvade eriti tugevat mõju laste õiguste rakendamisele ja laste kaitsmisele vägivalla eest; tunnustab asjaolu, et relvaekspordi käsitleva õiguslikult siduva ühise seisukoha vastuvõtmisega 2008. aastal on EL asunud ülemaailmsele juhtpositsioonile, kuid märgib vajadust pöörata rohkem tähelepanu selle rakendamise järelevalvele ELi tasandil; nõuab tungivalt, et EL asuks selle aasta ÜRO konverentsil rahvusvahelise relvakaubanduslepinguni jõudmise protsessis juhtpositsioonile ning tagaks kindla õiguslikult siduva lepingu kokkuleppimise;

78. väljendab sügavat muret laste sõduritena kasutamise pärast; kutsub ELi üles astuma viivitamatuid samme lastelt relvade äravõtmiseks, laste rehabiliteerimiseks ja taasintegreerimiseks, mis peaks olema põhielement ELi poliitikavaldkonnades, mille eesmärk on tugevdada inimõigusi, laste kaitset ja asendada vägivald konflikti poliitilise lahendamise mehhanismidega;

Piinamine ning muu julm, ebainimlik ja inimväärlikust alandav kohtlemine või karistamine

79. kutsub üles kõiki liikmesriike, kes ei ole veel ratifitseerinud ÜRO piinamisvastase konventsiooni fakultatiivprotokolli, seda kiiresti tegema, et suurendada sise- ja välispoliitika ühtsust;

80. kutsub üles kõiki liikmesriike, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti ja Euroopa välisteenistust aktiivselt sekkuma kinnipeetavate inimõiguste ja vanglate ülerahvastatuse küsimusse nii ELis kui ka väljaspool seda ning sellega tegelema;

81. rõhutab, kui oluline on tunnistada soopõhiseid piinamisviise ja alandavat kohtlemist (sh naiste suguelundite moonutamine ja vägistamine) ning nõuab, et ELi koordineeritud piinamisvastastes jõupingutustes tegeletaks nõuetekohaselt selle soolise mõõtmega;

82. kutsub komisjoni veel kord üles lisama nõukogu määrusesse (EÜ) nr 1236/2005 (mis käsitleb kauplemist teatavate kaupadega, mida on võimalik kasutada surmanuhtluse täideviimiseks, piinamiseks või muul julmal, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemiseks või karistamiseks) klausli „lõppkasutus piinamise eesmärgil”, mis

võimaldaks liikmesriikidel eelneva teabe põhjal litsentsida ja seega keelata eksportida kõiki kaupu, mille puhul on suur oht, et määratud lõppkasutajad võivad neid kasutada nimetatud eesmärkidel;

83. tuletab meelde traagilist juhtumit Sergei Magnitskiga, kes võitles kõrgetasemelise korrupsiooni vastu ning piinati ametnike poolt surnuks; väljendab kahetsust selle üle, et juhtumit ei ole siiani lahendatud ning et Sergei Magnitski surma eest vastutavaid isikuid ei ole karistatud; nõuab tungivalt, et Venemaa õigusasutused alustaksid uuesti uurimist ning selgitaksid süüdlased välja ja karistaksid neid;

Inimõiguste kaitsjad

84. peab tervitatavaks ELi võetud poliitilisi kohustusi inimõiguste kaitsjaid ELi inimõigustealase välissuhete poliitika väljakujunenud osana toetada ning paljusid häid eeskujusid diplomaatiliste sammude, kohtuprotsesside vaatlemise, vanglakülastuste ning ELi missioonide ja delegatsioonide muu konkreetse tegevuse vormis, nagu näiteks regulaarsed ametlikud kohtumised inimõiguste kaitsjatega, kuid on endiselt mures selle pärast, et mõnes kolmandas riigis ei ole inimõiguste kaitsjaid käsitlevaid ELi suuniseid rakendatud; on seisukohal, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident peaks andma soovitusel tugevdatud meetmete kohta neile missioonidele, kus suuniste rakendamine on olnud märgatavalt nõrk;
85. nõuab tungivalt, et EL ja selle liikmesriigid innustaksid ELi missioone ja delegatsioone avaldama inimõiguste kaitsjate ja nende organisatsioonide tööle oma toetust ja solidaarsust, kohtudes nendega regulaarselt, kaasates neid ennetavalt ja kasutades nende panust konkreetsete riigipõhiste strateegiade väljatöötamiseks inimõiguste ja demokraatia valdkonnas, ning kaasates regulaarselt Euroopa Parlamenti;
86. kordab oma üleskutset ELile tõstatada käimasolevates inimõigustealastes dialoogides kolmandate riikidega, kus inimõiguste kaitsjaid endiselt ahistatakse ja rünnatakse, süstemaatiliselt inimõiguste kaitsjaid puudutavaid juhtumeid;
87. rõhutab, et suhetes sõltumatute kodanikuühiskonna esindajatega on olulisel kohal süstemaatilised järelmeetmed, samuti peab inimõiguste kaitsjatel olema otsesem ja lihtsam juurdepääs ELi delegatsioonidele kolmandates riikides; tunneb heameelt inimõiguste kaitsjate jaoks kontaktametnike määramise üle delegatsioonide ja / või liikmesriikide saatkondade juurde ning rõhutab, et tegemist peaks olema kogenud ja asjakohaselt koolitatud ametnikega, kelle funktsioonid on nii asutusesiseselt kui avalikkusele hästi teatavaks tehtud; tunneb suurt heameelt tõsiasi üle, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident on andnud teada, et kohtub oma külaskäikudel kolmandatesse riikidesse alati inimõiguste kaitsjatega; nõuab, et kõik volinikud, kellel on kohustusi välissuhtluses, järgiksid sama tava ja et neist kohtumistest antaks Euroopa Parlamendile aru;
88. kordab oma nõuet teha seoses inimõiguste kaitsjatega institutsioonide vahel suuremat koostööd; on seisukohal, et ELi reageerimisvõimele ja ühtsusele nende meetmete vahel, mida eri institutsioonid võtavad inimõiguste kaitsjatega seotud pakiliste kriiside korral, oleks suureks toeks kontaktasutustepõhine ühine teavitussüsteem ning julgustab Euroopa välisteenistust ja komisjoni seda võimalust koos Euroopa Parlamendiga edasi uurima;

89. peab tervitatakse Euroopa Parlamendi võetud kohustust suurendada Sahharovi auhinna rolli ja tugevdada Sahharovi võrgustikku, ning toonitab selle võrgustiku olulist osa muu hulgas institutsioonidevahelise koostöö elavdamisel inimõiguste kaitsjate toetuseks kogu maailmas; kutsub kõiki ELi institutsioone üles suuremale kaasatusele ja koostööle ning peab sellega seoses tervitatavaks inimõiguste aastaaruandes esitatud viidet Sahharovi auhinnale; kordab siiski oma üleskutset nõukogule ja komisjonile säilitada kontakt Sahharovi auhinna kandidaatide ja laureaatega, et tagada pidev dialoog ja jälgida inimõiguste olukorda vastavates riikides ning pakkuda kaitset nendele, keda tegelikult taga kiusatakse, ning anda sellest Euroopa Parlamendile aru;
90. kohustub käsitlema naiste õigusi süstemaatilisemalt oma aruteludes ja resolutsioonides inimõiguste teemal ning kasutama Sahharovi auhinna võrgustikku ja eelkõige selle auhinna naissoost laureaate naiste õiguste eest seismiseks maailmas;

Naised ja inimõigused

91. tõstab rahu ja julgeoleku kontekstis esile naiste silmapaistvat rolli, kogemusi ja panust; mõistab hukka seksuaalse vägivalda kasutamise sellistes riikides nagu Kongo Demokraatlik Vabariik ja nõuab selle toimepanijate suhtes täielikku leppimatust, eriti sõjaväelaste ja politseinike hulgas ELi mandaadiga missioonidel ja operatsioonidel; rõhutab, et oluline on tagada ohvritele juurdepääs mitmeotstarbelistele terviklikele rehabilitatsiooniteenustele, mis hõlmavad kõiki vajalikke meditsiini- ja psühholoogilise abi kombinatsioone, samuti õigus-, sotsiaal-, kommunaal-, kutse- ja haridusteenuseid ning ajutist majanduslikku abi;
92. tunneb heameelt tõsiasja üle, et EL on ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 ja sellega kaasnevate resolutsioonide rakendamisel esirinnas; nõuab, et nõukogu, komisjon ja Euroopa välisteenistus suurendaksid jõupingutusi poliitika ja praktika vahelise lõhe ületamiseks, ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid, kes pole veel riiklike tegevuskavasid vastu võtnud, teeksid seda kiiresti;
93. tunneb heameelt ÜRO naiste õigusi edendava agentuuri asutamise üle ja kutsub ELi üles tegema selle institutsiooniga tihedat koostööd rahvusvahelisel, piirkondlikul ja riikide tasandil, et jõustada naiste õigusi; kutsub komisjoni ja nõukogu üles tagama, et konfliktiolukordades oleks naistel õiglane juurdepääs riiklikele tervishoiusüsteemidele ning piisavale günekoloogilisele ravile ja sünnitusabile vastavalt Maailma Terviseorganisatsiooni määratlusele; rõhutab eriti vajadust edendada tervisekasvatust ning asjakohaseid seksuaal- ja reproduktiivterviseprogramme, mis moodustavad olulise osa ELi arengu- ja inimõiguste poliitikast suhetes kolmandate riikidega;
94. tunneb heameelt komisjoni naiste harta üle, millega edendatakse soolist võrdõiguslikkust nii ELi kui ka rahvusvahelisel tasandil, ning ELi tegevuskava üle soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise kohta arengukoostöös (2010–2015) ning nõuab, et suurendataks jõupingutusi soolise võrdõiguslikkuse ja emade tervise alaste aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks;
95. on mures selle pärast, et Egiptuse relvajõudude ülemnõukogu ei ole suutnud läbi viia uurimist naisprotestijate seksuaalse ründamise teadete, sealhulgas nn süütuse kontrolli ja

naisprotestijate surmaga ähvardamise osas;

96. tunneb heameelt naiste mõjujõu suurendamise tähtsustamise üle liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi poolt ning kutsub teda üles muutma ametlikuks ELi institutsioonidevaheline mitteametlik naiste, rahu ja julgeolekuga tegelev töökond, määrates sellele tööks ette nähtud piisava inim- ja finantsressursi eraldamise raames täiskohaga juhi, kes tegutseks ka sooküsimuste kontaktisikuna Euroopa välisteenistuses;
97. kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti üles edendama võrdseid geograafiliselt ja sooliselt tasakaalustatud võimalusi Euroopa välisteenistuses, nagu on sätestatud selle personalieeskirjades; nõuab tungivalt, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident ning liikmesriigid esitaksid juhtivatele kohtadele Euroopa välisteenistuses ja ÜJKP missioonidel kõrgetasemelisi naissoost kandidaate; tunnustab ÜJKP missioonidega seoses tehtud edusamme sooküsimuste nõustajate määramisel peaaegu kõigile missioonidele ja missioonisisese koolituse pakkumisel; kutsub nõukogu üles lisama missioonide mandaate sätestavatesse nõukogu otsustesse viite ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonile 1325; soovib liikmesriikidel lasta kogu sõjalisel ja lähetatud tsiviilpersonalil läbida enne missioone sootemaline standardkoolitus;
98. tunneb heameelt asjaolu üle, et Euroopa Nõukogu võttis vastu naistevastase ja koduvägivalla ennetamist ja selle vastu võitlemist käsitleva olulise konventsiooni, millega luuakse tervikraamistik vägivalla ennetamiseks, ohvrite kaitsmiseks ja karistamatuse lõpetamiseks, ning kutsub kõiki liikmesriike ja ELi üles seda konventsiooni kiiresti allkirjastama ja ratifitseerima;
99. mõistab teravalt hukka naiste suguelundite moonutamise kui anakronistliku tava ning naiste ja tüdrukute füüsilise puutumatus barbaarse rikkumise, mille vastu tuleb võidelda seda keelavate õigusaktide abil; lükkab kindlalt tagasi kõik viited kultuurilisele, traditsioonilisele või usulisele tavale leevendava asjaoluna; nõuab tungivalt, et komisjon pööraks naistevastase vägivalla vastu võitlemise strateegias sellistele kahjulikele traditsioonilistele tavadele erilist tähelepanu; kutsub Euroopa välisteenistust üles töötama selle küsimuse jaoks välja spetsiaalse vahendite kogumi, mis kuuluks lapse õigusi ja naistevastast vägivalda käsitlevate ELi suuniste rakendusstrateegia juurde; õnnitleb Aafrika riigipäid selle puhul, et Aafrika Liidu tippkohtumisel 2011. aasta juulis võeti vastu otsus toetada ÜRO Peaassamblee resolutsiooni, millega keelustatakse naiste suguelundite moonutamine kogu maailmas; mõistab võrdsel määral hukka julmad, ebainimlikud ja alandavad kohtlemisviisid, nagu sunniviisiline abort ja steriliseerimine, ja kutsub üles võtma konkreetseid meetmeid nende vastu;
100. mõistab teravalt hukka sundabielud, mis on inimõiguste ülddeklaratsiooni artikli 16 kohaselt inimõiguste rikkumine; kutsub nõukogu üles lisama oma naiste- ja tüdrukutevastast vägivalda käsitlevatesse suunistesse sundabielude ja soopõhiste abortide probleemi; julgustab komisjoni ja nõukogu töötama nende nähtustega seoses välja andmekogumise meetodid ja näitajad ning julgustab Euroopa välisteenistust arvestama kõnealuseid probleeme inimõigustealaste riiklike strateegiate väljatöötamises ja rakendamises; nõuab sundabielude probleemi osas, et liikmesriigid võtaksid vastu ja

jõustaksid õigusaktid, mis keelustaksid sundabielud, ning töötaksid välja ühise määratluse, riiklikud tegevuskavad ja heade tavade vahetamise praktika;

101. tuletab meelde, et ÜRO inimõiguste nõukogu resolutsioon ennetatava emade suremuse ja haigestumuse ja inimõiguste kohta ning aastatuhande arengueesmärgid kinnitavad veel kord, et juurdepääs teabele, haridusele ja tervishoiule on põhilised inimõigused; rõhutab, et EL peaks seetõttu mängima olulist rolli selle tagamisel, et naised raseduse ajal ei sureks; nõuab Kairo tegevuskava rakendamist inimõiguste ja arengupoliitika aspektide osas, edendamaks soolist võrdsõiguslikkust ning naiste ja laste õigusi, sealhulgas seksuaalsuse ja soojätkamisega seotud tervist ja õigusi;

Inimõigused, usuvabadus ja kristlaste tagakiusamine maailmas

102. mõistab teravalt hukka mis tahes usu- või veendumustepõhise tagakiusamise; jääb kindlaks endale võetud kohustusele saavutada usuvabadus igal pool maailmas ELi suuremate jõupingutuste tulemusena kahe- ja mitmepoolses tegevuses; kordab oma muret usuvabaduse täieliku ja faktilise austamise pärast seoses kõigi usuvähemustega paljudes kolmandates riikides; kordab oma nõudmist, et nõukogu ja komisjon töötaksid usu- ja veendumustevabaduse õiguse edendamiseks ELi välispoliitikas kiiresti välja meetmete komplekti, sealhulgas mehhanismid rikkumiste ja ELi poolt sellistel juhtudel vajalike tegevuste tuvastamiseks, ning kaasaksid selle väljatöötamisse Euroopa Parlamendi, kodanikuühiskonna organisatsioonid ja akadeemikud; tunnustab ELi tegevust mitmesugustes ÜRO foorumites, mis on suunatud usutunnistusel või veendumustel põhineva sallimatuse ja diskrimineerimise vastu, ning ELi vankumatut ja põhimõttekindlat seisukohta resolutsioonide vastu, milles käsitletakse usutunnistusega teotamise vastu võitlemist; on seisukohal, et ühinemisvabadus on usu- ja veendumustevabaduse oluline aspekt, ning rõhutab, et usurühmade registreerimine ei peaks olema religiooni harrastamise eeltingimus; kutsub Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametit üles esitama parlamendile täpsed ja usaldusväärsed andmed usu- ja veendumustevabaduse rikkumiste kohta Euroopa Liidus ja andma nõu, kuidas rikkumiste vastu võidelda;

103. toonitab eriti, kui oluline on astuda selles küsimuses edasiviivasse dialoogi Islami Konverentsi Organisatsiooniga; kutsub nõukogu ja komisjoni üles pöörama erilist tähelepanu usu- ja veendumustevabaduse rakendamisele kandidaatriikides ja idapartnerluse riikides, eeskätt araabia kevade valguses; väljendab sügavat muret usulise sallimatuse ja diskrimineerimise aktide suureneva arvu pärast mitmetes riikides; mõistab teravalt hukka kõik kristlaste, juutide, moslemite ja teiste usukogukondade vastu suunatud vägivaldteod ning usklike, usust taganejate ja mitteusklike mis tahes diskrimineerimise ja vaenamise usu või veendumuste pärast; rõhutab veel kord, et mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabadus on üks põhilisi inimõigusi¹; tunnustab paljude riikide kasvavat vajadust konflikti ümberkujundamise ja lepitamise järele, sealhulgas usunditevahelise dialoogi järele eri tasanditel, ning kutsub ELi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindaja ja komisjoni asepresidenti Ashtonit tungivalt üles käsitlema oma dialoogis kolmandate riikidega ELi inimõiguste algatuste kontekstis näiteks meedias sisalduva diskrimineeriva ja ässitava materjali küsimust; on seisukohal, et kolmandates riikides, kus usuvähemused puutuvad kokku oma õiguste rikkumisega, ei saa probleeme lahendada nii, et usuvähemusi kaitstakse ja isoleeritakse nad ümbritsevatest kogukondadest, mille

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0489.

tagajärjel tekivad nn paralleelühiskonnad; kutsub Euroopa välisteenistust ja ELi liikmesriike hiljutiste sellistes riikides nagu Nigeeria, Egiptus ja Indoneesia toimunud sündmuste valguses tungivalt üles määratlema konkreetseid tegevusi, mis aitaksid ennetada vägivaltsükli teket;

104. nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus arendaks üleilmsete ja mitmepoolsete küsimustega tegelevates peadirektoraatides välja võimekuse süvalaiendada usu- ja veendumustevabaduse küsimust geograafiliste piirkondadega tegelevates peadirektoraatides ja üksustes ning seoks selle küsimuse sama peadirektoraadi raames üldise inimõiguste edendamise ja tegeleks teemaga edasi rahvusvahelistes ja mitmepoolsetes organisatsioonides; kutsub Euroopa välisteenistust üles andma kord aastas aru usu- ja veendumustevabaduse edenemise kohta maailmas;
105. kutsub Euroopa välisteenistust ja teisi ELi institutsioone üles võitlema lubamatute tavade, nagu sunniiviisiline uskupööramine ja nn ususalgamise kriminaliseerimine/karistamine, avaldades survet kolmandatele riikidele, kus sellist praktikat endiselt kasutatakse, näiteks Pakistan, Iraan ja Saudi Araabia, seda praktikat kaotama; kutsub üles võtma võrdselt kindla seisukoha selliste jumalateotust käsitlevate seaduste instrumentaliseerimise vastu, mida kasutatakse usuvähemuste esindajate tagakiusamiseks;
106. kutsub pädevaid asutusi üles tegema tihedat koostööd USA rahvusvahelise usuvabaduse komisjoni ja mitmepoolsete foorumitega, nt ÜRO inimõiguste nõukoguga;

Diskrimineerimine

107. mõistab hukka kõik inimõiguste rikkumise vormid, millega diskrimineeritakse inimesi töö ja päritolu tõttu, samuti ohvrite piiratud juurdepääsu õigusemõistmisele; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles kiitma heaks ÜRO projekti „Põhimõtted ja suunised tööalase ja päritolulise diskrimineerimise tõhusaks kaotamiseks”;
108. väljendab heameelt ELi järeltule üle ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni kohta ja puuetega inimesi käsitleva Euroopa strateegia vastuvõtmise üle 2010.–2020. aastaks, eeskätt 8. tegevusvaldkonna osas; mõistab hukka igasuguse puude alusel diskrimineerimise ja kutsub kõiki riike üles ratifitseerima ja rakendama ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni; juhib tähelepanu sellele, et EL peab jälgima ka ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamist oma territooriumil; peab kahetsusväärseks, et EL ei võta midagi ette puuetega inimeste inimõiguste osas ELi-Aafrika strateegia kontekstis;
109. rõhutab, et traditsioonilistel rahvusvähemuste kogukondadel on võrreldes teiste vähemusrühmadega erivajadused ning et tuleb toetada nende vähemuste võrdset kohtlemist nii hariduse, tervishoiu, sotsiaalteenuste kui ka muude avalike teenuste osas; juhib samuti tähelepanu vajadusele edendada kõigis majandus-, sotsiaal- ja kultuurielulistes valdkondades täielikku ja tegelikku võrdsust rahvusvähemusse ja enamuse hulka kuuluvate isikute vahel;
110. kutsub ELi üles julgustama arenguriikide valitsusi viima läbi maareformi, et tagada põlisrahvaste, rändrahvaste ning väikese ja keskmise suurusega põllumajandustootjate,

eeskätt naiste õigused maale ning takistada suuretevõtete maahõivamispraktikat; nõuab tungivalt, et EL rõhutaks kaubanduslepingute läbirääkimistes loodusvaradele juurdepääsu õigust, eeskätt kohalike elanike ja põlisrahvaste puhul; kutsub kõiki liikmesriike üles järgima Taani, Madalmaade ja Hispaania eeskju, ratifitseerides ILO põlisrahvaste ja hõimurahvaste konventsiooni nr 169, näitamaks oma soovi tagada neile reaalne kaitse; toetab praeguseid ja jätkuvaid kampaaniaid ILO konventsiooni nr 169 ratifitseerimiseks ja rakendamiseks riikides, kes ei ole sellele alla kirjutanud, mis muu hulgas väljendavad ELi toetust mitmepoolsusele ja ÜRO-le;

111. soovib alutada ELi õigusakte, mis kindlustaksid tähelepanu pööramise ELi inimõiguste poliitikale ja koostöövahenditele, et kaotada diskrimineerimine ühiskondliku positsiooni alusel ja kindlustada tegutsemise kapisüsteemiga riikides, nagu Nepal, India, Bangladesh, Pakistan, Sri Lanka ja Jeemen;
112. on seisukohal, et kodanikuühiskonna ja inimõiguste kaitsjate, eeskätt põlisrahvaste kogukondade toetamiseks ette nähtud uusi ja olemasolevaid rahalisi vahendeid tuleks suurendada; on seisukohal, et mõlemad valdkonnad peaksid samuti suutma paindlikult ja kiiresti reageerida võimalikele kriisisündmustele ja jätkuvatele sündmustele ning optimeerima rahalise väärtuse ja mõju suhet;

Laste õigused

113. tuleb meelde ÜRO lapse õiguste konventsiooni ja vajadust kindlustada selles sätestatud õiguste täielik kaitse ning vältida nende unarusse jäämist; väljendab heameelt 19. detsembril 2011 ÜRO Peaassambleel teavitusemenetluse käigus vastu võetud lapse õiguste konventsiooni fakultatiivprotokollile üle ning kutsub nõukogu ja komisjoni üles kiirendama jõupingutusi, mida tehakse lapse õiguste konventsiooni ja selle fakultatiivprotokollide üldise ratifitseerimise ja tõhusa rakendamise heaks; kutsub samuti üles tegema otsustavaid pingutusi selleks, et edendada lapse õiguste edendamist ja kaitset käsitlevate ELi suuniste ning igasuguse lastevastase vägivalla vastast võitlust käsitleva ELi strateegia rakendamist; kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti ning Euroopa välisteenistust üles lisama inimõiguste olukorda käsitlevatesse ELi aastaaruannetesse lapse õiguste peatüki;
114. juhib tähelepanu mitmes Sahara-taguses Aafrika riigis levinud tõsisele probleemile: lapsi süüdistatakse nõiduses, millega kaasnevad tagajärjed alates sotsiaalsest tõrjutusest kuni lapsetapu ja laste rituaalse ohverdamiseni; märgib, et riigil on kohustus kaitsta lapsi igasuguse vägivalla ja kuritarvitamise eest ning seepärast nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus pööraks asjaomaste riikide valitsustega peetavates inimõigustealastes dialoogides ja välistegevuse rahastamisvahendite kavandamisel laste kaitsmisele igasuguse vägivalla eest ja nende laste saatusel erilist tähelepanu;

Sõnavabadus ja (sotsiaal)meedia

115. rõhutab, et sõnavabadus ning meedia sõltumatus ja pluralism on kodanikuühiskonna osaluse maksimeerija ja kodanike mõjuvõimu suurendajana jätkusuutliku demokraatia mõõdapääsmatult vajalikud elemendid; seepärast nõuab meediavabaduse edendamisele, sõltumatute ajakirjanike kaitsmisele, digitaalse lõhe vähendamisele ja interneti kättesaadavuse soodustamisele suuremat toetust;

116. nõuab nõukogult ja komisjonilt tungivalt, et ühinemisläbirääkimistesse lisataks inimõigustealane dialoog ning kutsutaks mis tahes inimõigusi puudutava kontakti käigus üles lõpetama viha õhutamine meedias;
117. märgib, et internetist koos võrguvälise ja võrgupõhise sotsiaalmeediaga on saanud üks tähtsamaid vahendeid, mille kaudu isikud teostavad oma õigust arvamuse- ja sõnavabadusele, ning et neil on olnud tähtis roll inimõiguste, demokraatliku osalemise, aruandekohustuse, läbipaistvuse ja majandusarengu edendamisel ning avalikkuse uute vormide tekkes; rõhutab samal ajal – pidades meeles, et mitte kõigil ühiskonna liikmetel, eeskätt vanematel ja maapiirkondade inimestel, ei ole juurdepääsu internetile – vajadust mitte rikkuda inimväärikust ning mõistab hukka mis tahes diskrimineerimise sotsiaalmeedias; pooldab konkreetseid ELi määrusi ja kokkuleppeid kolmandate riikidega, kes piiravad juurdepääsu sidevahenditele ja informatsioonile tsensuuri, võrgu blokeerimise või ärihuvide infovabadusest kõrgemale seadmise kaudu; väljendab heameelt potentsiaali üle, mida internet ja suhtlusvõrgud on näidanud araabia kevade sündmuste käigus; nõuab interneti ja uute tehnoloogiate kasutamise suuremat jälgimist autokraatsetes režiimides, mis püüavad neid piirata; nõuab meediavabaduse edendamisele, sõltumatute ajakirjanike ja blogijate kaitsmisele, digitaalse lõhe vähendamisele ning teabe ja sidevahendite piiranguteta kättesaadavuse ja tsenseerimata internetile juurdepääsu (digitaalne vabadus) soodustamisele suuremat toetust;
118. võtab teadmiseks interneti potentsiaali araabia kevade revolutsioonide propageerimisel ja toetamisel; märgib siiski, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat saab ka väärkasutada, et rikkuda selle abil inimõigusi ja põhivabadusi, ning nõuab seetõttu interneti ja uute tehnoloogiate kasutamise suuremat jälgimist autokraatsetes režiimides, mis püüavad neid piirata; tunnustab komisjoni algatust „No Disconnection Strategy”; kutsub komisjoni üles esitama hiljemalt 2013. aastal arukaid regulatiivettepanekuid, mis käsitleksid muu hulgas ELis tegutsevate ettevõtjate paremat läbipaistvust ja aruandekohustust, parandamaks selliste toodete ja teenuste ekspordi jälgimist, mida kasutatakse veebisaitide blokeerimiseks, massijälgimiseks, kogu internetiliikluse ja (mobiil)side jälgimiseks, eravestluste pealtkuulamiseks ja nende transkribeerimiseks, otsingutulemuste filtreerimiseks ning internetikasutajate, sealhulgas inimõiguste kaitsjate hirmutamiseks; usub, et telekommunikatsiooni ja internetiteenuste pakkujad peavad õppima tehtud vigadest, näiteks Vodafone'i otsusest anda Mubarak'i režiimi viimastel nädalatel järele Egiptuse võimude nõudmisele katkestada teenused ja levitada valitsusmeelset propagandat, jälgida võimuvastaseid, rahvast ja ka teiste liikmesriikide ettevõtteid, kes olid müünud muudele kolmandatele riikidele, muu hulgas näiteks Liibüale ja Tuneesiale telekommunikatsiooni- ja infotehnoloogiat; usub, et telekommunikatsiooni ja internetiteenuste pakkujad ja tarkvaraarendajad peavad õppima tehtud vigadest ning osalema koos poliitikakujundajate, vabaühenduste ja aktivistidega avatud dialoogis eesmärgiga seada ühised miinimumstandardid inimõiguste mõjuhinnangute koostamiseks ja suurema läbipaistvuse saavutamiseks;
119. väljendab heameelt ELi Süüria valitsusasutuste vastaste piirangumeetmete raames tehnoloogiate ja teenuste ekspordi keelustamise üle; märgib, et sellest keelust peaks saama pretsedent tulevaste piirangumeetmete jaoks teiste repressiivrežiimide, eeskätt Iraani suhtes; märgib siiski, et ELi poliitika peab olema täpne, et oleks tagatud selle tõhusus ega kahjustataks inimõiguste kaitsjaid;

120. märgib, et uus tehnoloogia võimaldab ka tunnistajatel ja inimõiguste kaitsjatel koguda teavet ja jagada dokumente inimõiguste rikkumise kohta, mida võib hiljem kasutada selleks, et tagada ohvritele õigusemõistmine; väljendab heameelt mitme sidusrühma algatuste ja käitumiskoodeksite üle, näiteks algatus „Global Network Initiative” (ülemaailmne võrgualgatus); märgib siiski, et demokraatlik järelevalve ning põhiõiguste kaitsmine ja edendamine on valitsuse põhiülesanne; kutsub komisjon üles toetama digitaalse turvalisuse tehnoloogia arendamist ja levitamist, et anda inimõiguste kaitsjatele suurem mõjujõud selliste tundlike andmete jaoks vajaliku turvalise kogumis-, krüpteerimis- ja säilitamismehhanismide abil ning nn pilvetehnoloogia kasutamise abil, et sellist materjali ei oleks võimalik leida ega kustutada;

Ettevõtlus ja inimõigused

121. tuletab meelde, et EL on seadnud endale eesmärgi edendada oma välispoliitikas ettevõtja sotsiaalset vastutust ning tunnustab üleskutset viia euroopalikud ja globaalsed ettevõtja sotsiaalse vastutuse käsitused paremini kooskõlla;

122. nõuab, et komisjon ja liikmesriigid hoolitseksid selle eest, et ELi või liikmesriikide õigusaktidele alluvad ettevõtjad ei teeks mõõndusi oma suhtumises inimõigustesse ning sotsiaalsetesse, tervishoiu- ja keskkonnastandarditesse, kui asuvad ümber kolmandasse riiki või hakkavad seal tegutsema;

123. tuletab lisaks meelde, et inimõiguste ja demokraatia toetamine on tihedalt seotud läbipaistvuse ja hea valitsemistava edendamisega; asub selles osas seisukohale, et maksuparadiisidel ja offshore-jurisdiktsioonidel on kahjulik roll võitluses arenguriikide korrupsiooni ja poliitilise aruandluskohustusega; nõuab, et EL edendaks ÜRO korrupsioonivastase konventsiooni ratifitseerimist ja rakendamist ELis ja mujal maailmas, võttes arvesse, et EL toetab kolmandates riikides hea valitsemistava programme;

124. tunnustab ELi ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete väljatöötamise toetamise eest ning nende põhimõtete ühehäälselt vastuvõtmist inimõiguste nõukogus; tunneb heameelt äritegevuse ja inimõiguste töörühma avakoosoleku üle, mis toimus 16.–20. jaanuaril 2012, ning nõuab, et EL pakuks edaspidi selle organi mandaadile toetust ja kaasabi; rõhutab, et kaubanduse ja inimõiguste valdkonna ÜRO juhtpõhimõtete, mida on muu hulgas tunnustatud ÜRO inimõiguste nõukogu resolutsioonis nr 17/4, edasiseks rakendamiseks on oluline roll inimõiguste kaitsega tegelevatel riiklikel institutsioonidel ja nende koostööl ELis ja naaberriikides; tervitab algatusi, mille eesmärk on anda edasi häid tavasid, koordineerida ja elavdada koostööd ELi ja naaberriikide inimõiguste kaitsega tegelevate riiklike institutsioonide vahel – näiteks idapartnerluse riikide ombudsmanide vahelise koostöö programm ajavahemikul 2009–2013, mille löid ühiselt Poola ja Prantsuse ombusmanid eesmärgiga parandada idapartnerluse riikide ombudsmanide, valitsusasutuste ja vabaihenduste suutlikkust üksikisikute õiguste kaitsmisel ja demokraatlike õigusriikide loomisel; rõhutab, et selline tegevus tuleb koordineerida ELi ja teiste ELi institutsioonidega, et kasutada ära seoses sellega saadud kogemusi;

125. tunnustab ELi võetud kohustust töötada 2012. aastal koostöös ettevõtjate ja sidusrühmadega välja ÜRO juhtpõhimõtetele tuginevad inimõigustealased suunised tööstussektorile ja VKEdele; kutsub komisjoni üles täitma oma kohustust avaldada 2012.

aasta lõpuks aruanne ELi prioriteetide kohta põhimõtete rakendamises ning avaldada seejärel perioodilised eduaruanded; rõhutab, et kõik Euroopa ettevõtted peaksid austama inimõigusi, nagu on nähtud ette ÜRO juhtpõhimõtetes; kutsub ELi liikmesriike üles töötama 2012. aasta lõpuks välja suuniste siseriiklikud rakendamiskavad;

126. usub, et suurettevõtete poolne sotsiaalse, keskkonna- ja inimõigustealase teabe avaldamine on nende läbipaistvuse ja tõhususe seisukohalt hädavajalik; tunnustab organisatsiooni International Integrated Reporting Council (IIRC) eesmärki töötada välja ülemaailmselt tunnustatud integreeritud aruandluse raamistik;
127. tunnustab ettevõtluse peadirektoraadi tellitud nn Edinburghi uuringut ettevõtete ja inimõigustega seotud halduslike lõhede kohta ELis ning kutsub komisjoni üles esitama vastuseks seadusandlikud ettepanekud; kutsub eeskätt ELi üles tagama, et ELi ettevõtjate toime pandud kuritarvitamise ohvritel kolmandates riikides on juurdepääs kaebamise ja õigusemõistmise mehhanismidele ELi liikmesriikides, nagu hiljutise Trafigura juhtumi korral;
128. märgib, et rahvusvahelised suurettevõtted tuginevad üha enam eraomanduses olevatele sõjalistele ja turvaettevõtetele, mis on mõnel juhul kaasa toonud selle, et kõnealuste ettevõtete töötajad on rikkunud inimõigusi; on seisukohal, et vastu on vaja võtta ELi regulatiivsed meetmed, sealhulgas kõikehõlmav normide süsteem selliste ettevõtete loomise, registreerimise, litsentsimise ja järelevalve jaoks; kutsub komisjoni üles esitama soovitusi, mis valmistaks ette direktiivi, mille eesmärk oleks ühtlustada eraomanduses olevate sõjaliste ja turvaettevõtete teenuseid, sh teenusepakkujaid ja teenuste hankeid reguleerivad riiklikud meetmed, ning koostama käitumiskoodeksi, mis valmistaks ette otsuse eraomanduses olevate sõjaliste ja turvaettevõtete teenuste ekspordi kohta kolmandatesse riikidesse; nõuab, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident esitaks Euroopa Parlamendile üksikasjaliku teabe eraomanduses olevate sõjaliste ja turvaettevõtete palkamise kohta ÜJKP ja ÜVJP missioonidele, määratledes täpselt pakkujatelt nõutavad kutsealased nõuded ja ettevõtte standardid, kohaldatavad õigusnormid ja õiguslikud kohustused ning järelevalvemehhanismid;
129. toetab üha enamate naiste valimist ettevõtete juhtkonda nii riiklikul, Euroopa kui ka rahvusvahelisel tasandil;

Euroopa Parlamendi inimõigusi käsitleva tegevuse tugevdamine

130. kordab oma üleskutset nõukogule ja komisjonile käsitleda süstemaatiliselt Euroopa Parlamendi resolutsioone ja muid teatisi ning reageerida neile sisuliselt; teeb parlamendile ettepaneku kaaluda süstemaatilise mehhanismi loomist, mis tagaks otsuste tõhusamad ja käegakatsutavamad järeelmeetmed;
131. tunnistab vajadust süvalaiendada inimõigusi kõigi välissuhetega tegelevate parlamendikomisjonide ja delegatsioonide töös, rakendades Euroopa Parlamendi ad hoc töörühmade koostatud raportite soovitusi; soovitab Euroopa Parlamendi liikmetel oma ametlikel reisidel kolmandatesse riikidesse kohtuda süstemaatiliselt inimõiguste kaitsjatega, sealhulgas võimaluse korral vangistatud aktivistidega, et neile tähelepanu suunata; tunnustab otsust suurendada inimõiguste allkomisjoni olemasolevaid ressursse,

arvestades Lissaboni lepingust tulenevaid muudatusi;

132. tunnustab oma juhatuse 12. detsembril 2011 vastu võetud otsust luua välispoliitika peadirektoraadi raames demokraatia toetamise direktoraat, et lihtsustada ja ühtlustada Euroopa Parlamendi tööd demokraatia edendamisel;

Euroopa Liidu strateegiline inimõiguste poliitika

Üldist

133. tunnustab siiralt 12. detsembri 2011. aasta ühisteatises esitatud ülevaadet ELi inimõiguste ja demokratiseerimise poliitikast kui kasulikku üldpilti ELi võimalustest; kutsub ELi liikmesriike üles osalema selles protsessis täiel määral ning kohaldama selle tulemusi nii oma siseriiklikes meetmetes kui ka Euroopa tasandil;
134. toetab tõsiasi, et teatis on tugevalt seotud inimõiguste universaalsuse ja jagamatuse põhimõtetega ning et teatises keskendutakse ELi meetmetele, mis on võetud eesmärgiga edendada kolmandates riikides rahvusvahelistest inimõigustest ja humanitaarõigusest lähtuvatest kehtivatest kohustustest kinnipidamist, ning püütakse tugevdada rahvusvahelise õigusemõistmise süsteemi;
135. tunnustab araabia kevade taustal kontsentreerumist nn alt üles suunatud, olukorraga kohandatud tegevusele ning vajadusele nihutada inimõiguste austamine ELi välispoliitika keskmesse; rõhutab seetõttu, et EL peab toetama ja kaasama inimõiguste austamise ja jälgimise protsessi valitsused, parlamendid ja kodanikuühiskonna; on seisukohal, et EL peab õppima tehtud vigadest, mida illustreerib tõsiasi, et kuni Liibüas puhkenud kodusõjani olid käimas läbirääkimised raamkokkuleppe ja tagasivõtulepingu üle Liibüaga, millest Euroopa Parlamenti nõuetekohaselt ei teavitatud, hoolimata tõenditest möödunud aastakümne jooksul toimunud 1200 vangitapmise ning korduvate piinamiste, sunniviisiliste kadumiste ja kohtuväliste hukkamiste kohta; samas rõhutab taas asjaolu, et ELi partnerlus lõunas toimuvates demokratiseerimisprotsessides ja majandusliku õitsengu loomises peab toimuma paralleelselt tegevusega idapartnerluse raames; rõhutab, et vahendid, mida ei saanud negatiivsete hinnangute tõttu eraldada või suunata Euroopa naaberriikidesse, tuleks ümber jagada muude Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud partnerriikides käimas olevate projektide vahel nii lõunas kui ka idas;

Protsess

136. nõuab nüüd kiireid, läbipaistvaid ja kaasavaid edusamme, et jõuda ELi laiaulatusliku ühise lõppstrateegiani, mis hõlmaks selgeid meetmeid, ajakavasid ja kohustusi ning mille arendamisel oleks sidusrühmad nn punase joone rakendamiseks täiel määral kaasa aidanud; võtab kohustuseks koos nõukoguga sellele institutsioonidevahelisele protsessile tõhusalt kaasa aidata, esialgu käesoleva resolutsiooni ning seejärel parlamendi hilisema resolutsiooni kaudu; on seisukohal, et see protsess peaks lõppema institutsioonide koostumise, kus võetakse vastu ühine strateegia, milles kirjeldatakse selgesõnaliselt iga institutsiooni rolli ja kohustusi ning milles hinnatakse pidevalt rakendamist, sealhulgas suuniste valdkonnas;
137. on seisukohal, et mõnda teatises esitatud meedet tuleks täiustada paralleelselt üldise

strateegia saavutamiseks tehtavate edusammudega, nimelt rahvusvaheliste inimõiguste edendamise valdkonnas tuntud ja rahvusvahelise kogemusega ELi inimõiguste eriesindaja nimetamisega; alalise Brüsselis asuva nõukogu inimõiguste töörühma (mis peaks leppima rutiinselt kokku järeldestes inimõiguste olukorra kohta konkreetsetes riikides, kes osalevad inimõigustealastes dialoogides) loomisega ning ajakava määramisega ELi delegatsioonide juures olevate inimõiguste teabekeskuste väljakujundamiseks ning inimõiguste kaitsjate jaoks mõeldud kontaktametnike kindlaksmääramiseks kõikides kolmandates riikides;

Sisu

138. tunneb heameelt tähtsuse üle, mis on teatistes omistatud inimõigustealastele riiklikele strateegiatele; usub, et tuleks luua ühine esialgne mall, et tagada ühtsus ning et kõikidel juhtudel oleks nõutav konsultatsioon; rõhutab, et strateegiatest on kasu ainult siis, kui nende olulisust tunnistatakse kõikides kahepoolsetes suhetes riikidega ning kui need on piisavalt paindlikud, et vastata pidevalt muutuvatele inimõigustega seotud olukordadele;
139. toetab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi isiklikku ettepanekut kolme valdkonna kohta, kus institutsioonid peaksid järgmise kolme aasta jooksul võtma konkreetseid ühiseid meetmeid; taotleb praeguse ja edaspidise protsessiga seotud selgeid kriteeriumeid, mille alusel niisugused valdkonnad on valitud; taotleb selgitust selle kohta, kuidas võimaldaksid need kampaaniad teha edusamme konkreetsetes valdkondades, piiramata ELi terviklikku pühendumist kõikidele inimõigustega seotud kohustustele;
140. rõhutab tähtsust, mis ülevaate käigus on omistatud kodanikuühiskonnale kui tõelisele partnerile ELi inimõiguste strateegia rakendamises ning mitte üksnes projektide elluvijana; tunnustab inimõiguste kaitsjate erilist tähtsust selles protsessis; kutsub ELi üles tunnistama paljude kohalike toimijate potentsiaali riigi inimõiguste olukorda muuta ning pakkuma nende tööle laia toetuspinda;
141. väljendab muret eeskätt seoses olukorra halvenemisega Türgis ja inimõiguste kaitsjate, valitsusvastaselt meelestatute (sh opositsioonis olevad parlamendiliikmed, ametiühingute liikmed, ajakirjanikud, kunstnikud) ning eriti kurdi kogukonna vastu suunatud sagenevate repressioonidega;
142. toetab ELi nn süvademokraatia ideed, mida kõrge esindaja on arendanud; tunneb kahetsust, et see põhimõte ei hõlma mittediskrimineerimise ja soolise võrdõiguslikkuse kriteeriume; nõuab tungivalt, et Euroopa välissteenistus integreeriks diskrimineerimisvastased meetmed ja võrdlusalused täiel määral, et tagada tähelepanu selge koondamine naiste ja vähemuste õiguste, võrdse kodakondsuse ja võrdse poliitilise osalemise küsimusele;
143. juhib tähelepanu asjaolule, et käimasolevate inimõigustealaste dialoogide puudulikkuse ning inimõiguste klauslite järelevalve ja rakendamise seotud suured probleemid on jätkuvalt alles; kinnitab, et ka need klauslid tuleb lisada kõikidesse kaubandus- ja valdkondlikesse lepingutesse;
144. jagab seisukohta, et nn digitaalne diplomaatia on uus ja tõhus vahend; kutsub Euroopa

väliseenistust üles töötama oma delegatsioonide jaoks välja selged suunised selle kohta, kuidas sotsiaalmeediat kõige paremini ära kasutada, ning suunised korrapäraselt ajakohastatud sotsiaalmeedia teatmiku koostamiseks ELi toimijate jaoks;

145. märgib, et alla poole maailma sajast suurimast praegusest majanduslikust toimijast on eraettevõtjad; tunnustab komisjoni ettevõtja sotsiaalset vastutust käsitleva edasipüüdliku ja tulevikku suunatud 2011. aasta teatise eest ning tema selgesõnalist toetust ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete väljatöötamisele, mis mõlemad peavad olema uue strateegia keskmes;
146. märgib, et teatise nõustatakse, et kogu terrorismivastane tegevus peab olema kooskõlas rahvusvaheliste inimõiguste, humanitaarõiguse ja pagulasi käsitlevate õigusaktidega; rõhutab, et see põhimõte peab kuuluma kõiki uusi terrorismivastase võitluse meetmeid käsitlevate arutelude juurde ELis ning kolmandate riikide partneritega; kinnitab, et ELi terrorismivastase võitluse poliitika peaks konkreetselt viitama piinamise keelustamisele terrorismivastases võitluses, nagu märgitakse nõukogu 29. aprilli 2008. aasta järeldustes;
147. peab kiiduväärseks, et tunnistatakse vajadust käsitleda inimõiguste rikkumisi liikmesriikides ning tagada ELi tegevuse kooskõla tema rahvusvaheliste kohustustega, et kinnistada ELi usaldusväärset; palub anda põhiõiguste, kodanikuõiguste ja isikute vaba liikumise töörühmale täielikud volitused viia rikkumiste korral läbi uurimine ning püüda olukorda parandada;
148. peab karistamatuse vastast võitlust ELi tegevuse prioriteetseks valdkonnaks; on seisukohal, et Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga seotud ELi vahendite ajakohastamine 2011. aastal on oluline edusamm, mis peab kajastuma tulevikku suunatud ELi inimõiguste strateegias;
149. on seisukohal, et tõelise inimõiguste ja demokraatia kultuuri rajamise juurde, eeskätt demokraatlikku kodakondsust ja inimõigusi edendava hariduse abil, kuulub ka selge ülevaade rollist, mida täidavad piirkondlikud ametnikud ja nõukogu töörühmad ning mida tähendab kõnealune strateegia nende igapäevatöö jaoks;
150. nõuab, et Euroopa Parlamendil oleks ELi inimõiguste strateegia rakendamise läbipaistvuse ja aruandluse edendamises märkimisväärselt suurem roll; kordab taas, et nõukogu koostatud iga-aastane aruanne ei ole iseenesest veel aruandlusmehhanism; kordab süvalaiendamist käsitlevaid soovitusi, mis Euroopa Parlament esitas oma eelmistes aastaaruannetes ning poliitika- ja julgeolekukomitee 1. juuni 2006. aasta dokumendis (milles käsitletakse inimõiguste süvalaiendamist ühises välis- ja julgeolekupoliitikas ja teistes ELi poliitikavaldkondades) ning mida ei ole ikka veel täiel määral rakendatud;

* * *

151. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja Euroopa väliseenistusele, liikmesriikide ja kandidaatriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO-le, Euroopa Nõukogule ning käesolevas resolutsioonis nimetatud riikide ja territooriumide valitsustele.

1.3.2012

ARENKUKOMISJONI ARVAMUS

väliskomisjonile

aastaruandest inimõiguste kohta maailmas 2010. aastal ja Euroopa Liidu poliitikast selles valdkonnas ning mõjust ELi strateegilisele inimõiguste poliitikale (2011/2185(INI))

Arvamuse koostaja: Cristian Dan Preda

ETTEPANEKUD

Arengukomisjon palub vastutaval väliskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tunneb heameelt selle üle, kui olulisel kohal on inimõigused, demokraatia ja õigusriigi põhimõtted teatises, mis käsitleb muutuste kava ELi arengupoliitika mõju suurendamiseks,¹ ning rõhutab, et demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamine, hea valitsemistava, rahu ja julgeolek on arengu, vaesuse vähendamise ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamise vajalikud tingimused, mis on omavahel koostoimes ja tugevdavad vastastikku üksteist;
2. nõuab tungivalt, et EL teeks täiendavaid jõupingutusi, integreeriks inimõigused ja demokraatia tõhusamalt arengukoostöösse ning tagaks, et ELi arenguprogrammid aitaksid kaasa partnerriikide rahvusvaheliste inimõigustealaste kohustuste täitmisele; palub samuti, et inimõigused ja demokraatia integreeritaks nende elulise tähtsuse tõttu humanitaarkriisist arengule ülemineku protsessides erakordse abi, rehabilitatsiooni ja arengu ühendamise programmidesse;
3. on seisukohal, et Põhja-Aafrika laiaulatuslikest ülestõusudest demokraatlike muudatuste nimel tuleks teha omad järeldused, et tegeleda nende põhjuseks olevate probleemidega, mis hõlmavad suurt töötust, tõusvaid toiduhindu, püsivat korrupsiooni, põhiliste inimõiguste, sealhulgas sotsiaalsete ja majanduslike õiguste eiramist ning kodanike piiratud osalust otsustusprotsessis dialoogi kaudu;
4. rõhutab, et kõik inimõigused on universaalsed, jagamatud ja omavahel seotud, sealhulgas

¹ COM(2011)0637.

ÜRO majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelises paktis nimetatud õigused, nagu õigus piisavale toidule, minimaalsed sotsiaalsed standardid, õigus haridusele, õigus tervishoiule, õiglased ja soodsad tööttingimused ning õigus osaleda kultuurielus, ja neid tuleks käsitleda samaväärsete õigustena; rõhutab sellega seoses, kui oluline on majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvaheline pakt, mida tuleks arvesse võtta kooskõlas Lissaboni lepingu artikliga 21, mis käsitleb üldsätteid liidu välistegevuse kohta;

5. kinnitab inimõigustele suunatud arengupoliitika olulisust ning palub ELil püstitada oma arenguprogrammides inimõiguste ja demokraatia valdkonnas konkreetsed, mõõdetavad, saavutatavad ja kindla tähtajaga eesmärgid;
6. nõuab ELilt tungivalt 1998. aasta Århusi konventsiooni (keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise kohta) põhimõtete kohaldamist oma rahvusvahelises keskkonnavalas otsustusprotsessis, et tagada läbipaistvus ja üldsuse juurdepääs teabele ning hõlbustada sellega parlamentide, kodanikuühiskonna ja muude huvirühmade jaoks nende kohustuste täitmist kontrollimisel vastavalt heale valitsemistavale;
7. tunneb heameelt uue strateegia üle, mis on välja pakutud ühisteatistes inimõiguste ja demokraatia tulemuslikuma edendamise kohta välistegevuse raames¹ ja mille kohaselt arengukoostöö on osa inimõiguste integreeritud käsitusviisist kõikides ELi poliitikavaldkondades;
8. märgib, et aastaaruandes inimõiguste kohta maailmas 2010. aastal ei ole eraldi peatükki arengu kohta; rõhutab, et aastaaruandesse tuleks lisada inimõigusi ja arengut käsitlev peatükk, pidades eelkõige silmas Lissaboni lepingu jõustumist ja praegust inimõigustealast integreeritud strateegiat;
9. soovib tungivalt pöörata tulevastes arengukoostöö vahendites erilist tähelepanu temaatilistele programmidele, sest neis käsitletakse konkreetsemalt inimõiguste küsimusi, et edendada arengu ja inimõiguste vahelist vastastikusel tugevdamisel põhinevat seost;
10. nõuab demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi ning muude rahastamisvahendite projektide ja meetmete kavandamisel suuremat täiendavust ja sidusust;
11. palub ELil suunata oma arenguabi abi saavate riikide institutsioonide väljaarendamise tõhustamisele ja kodanikuühiskonna arendamisele, sest need aspektid on väga olulised hea valitsemistava seisukohalt ning vastutustunde ja arenguprotsessides osalemise tagamiseks; nõuab inimõiguste ja tingimuslikkuse klauslite tugevdamist ELi toetatud programmides;
12. on seisukohal, et eelarvetoetus peaks olema tihedamalt seotud abi saavates riikides valitseva inimõiguste- ja juhtimisalase olukorraga; kordab oma nõuet luua sellega seoses üksikasjalikumad eelarveabi andmise tingimused;
13. kutsub üles Euroopa demokraatia ja inimõiguste tugivahendite elluviimist rohkem

¹ COM(2011)0886.

rahastama, sest need on ELi jaoks konkreetsed vahendid demokraatia ja inimõiguste edendamiseks kolmandate riikidega tehtava koostöö raames;

14. rõhutab, et EL peaks tagama, et arengupoliitika, rahutagamise, konfliktide ennetamise ja rahvusvahelise julgeoleku valdkonnas võetavad meetmed tugevdavad üksteist vastastikku; rõhutab sellega seoses vajadust töötada ebakindlas olukorras riikide jaoks välja sobivad strateegiad;
15. rõhutab, et õigus arengule on poliitikavaldkondade arengusidususe jälgimisel peamine aspekt;
16. kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles otsima uusi viise, kuidas tagada tihedam seotus partnerriikidega peetava inimõigustealase dialoogi ja arengukoostöö vahel.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	29.2.2012
Lõpphääletuse tulemus	+ : 27 - : 1 0 : 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Ricardo Cortés Lastra, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Filip Kaczmarek, Franziska Keller, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Eleni Theoharous, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Daniël van der Stoep, Anna Záborská, Iva Zanicchi, Gabriele Zimmer
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Enrique Guerrero Salom, Isabella Lövin, Gesine Meissner, Cristian Dan Preda, Bart Staes, Patrizia Toia
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Zita Gurmai

1.3.2012

NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS

väliskomisjonile

aastaruandest inimõiguste kohta maailmas 2010. aastal ja Euroopa Liidu poliitikast selles valdkonnas ning mõjust ELi strateegilisele inimõiguste poliitikale (2011/2185(INI))

Arvamuse koostaja: Teresa Jiménez-Becerril Barrio

ETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval väliskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- võttes arvesse konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta (CEDAW) ja selle fakultatiivprotokolli,
 - võttes arvesse ÜRO deklaratsiooni naiste ja laste kaitse kohta hädaolukorras ja relvastatud konfliktides ning ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1325 (2000) ja 1820 (2008),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu suuniseid, mis käsitlevad naiste ja tütarlaste vastu suunatud vägivalda ja võitlust nende diskrimineerimise kõigi vormide vastu,
 - võttes arvesse dokumenti „Meetmedokument ELi välismõõtmte tugevdamise kohta inimkaubanduse vastaste meetmete alal: ELi ülemaailmsete inimkaubanduse vastaste meetmete suunas”,
 - võttes arvesse Euroopa Komisjoni naiste hartat,
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu ministrite komitee soovitusi seksuaalse sättumuse või soolise identiteedi alusel diskrimineerimise vastu võitlemise meetmete kohta (CM/Rec(2010)5) ning Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee samateemalist soovitusi ja resolutsiooni (soovitus 1915 ja resolutsioon 1728),
- A. arvestades, et rahvusvaheliste konventsioonide ja õigusnormidega tunnustatud naiste põhiõigused tuleks süstemaatiliselt muuta kõigi kahepoolsete suhete aluseks, eelkõige suhete puhul selliste kolmandate riikidega, kellega EL on sõlminud assotsieerimis- ja

koostöölepingud;

- B. arvestades, et naiste diskrimineerimist ja/või nende vastast vägivalda ei saa õigustada poliitiliste, usuliste ega kultuuriliste argumentidega;
 - C. arvestades, et „naistevastase vägivallana” tuleb mõista igasugust soolise vägivalla tegu, mis põhjustab või tõenäoliselt põhjustab naistele füüsilist, seksuaalset või vaimset kahju või kannatust, sealhulgas sellise teoga ähvardamist, sundimist või meelevaldset vabadusest ilmajätmist kas avalikus sfääris või eraelus;
 - D. arvestades, et vastuvõetamatult kasutavad relvajõud ikka veel seksuaalset vägivalda massiliste ja etniliste vägistamiste, inimkaubanduse ning naiste ja laste seksuaalse kuritarvitamise muus vormis sõjalise taktikana kogu maailma konfliktipiirkondades, sealhulgas nn sõjasaagina, kus seksuaalse vägivalla toimepanijad kasutavad ära konfliktiolukordi; arvestades, et ÜRO on tunnistanud sõja ajal vägistamise inimsusevastaseks kuriteoks, ja et ÜRO Julgeolekunõukogu on kohustunud võitlema seksuaalse vägivalla sõjataktilise kasutamise vastu;
 - E. arvestades, et naiste kaasatuse ja soolise aspekti tähtsust rõhutab asjaolu, et seal, kus konfliktide lahendamise ja rahukindlustamisprotsessidesse on kaasatud rohkem naisi, täidavad nad rahuläbirääkimistel olulist rolli, laiendades ülesehitamise, taastamise ja rahu kindlustamise ulatust;
 - F. arvestades, et eri viisidel naiste väärkohtlemine toimub jätkuvalt, kuid jääb sageli teatamata, sest tegusid panevad toime ohvri lähimad pereliikmed;
1. tunneb heameelt Euroopa Komisjoni naiste harta üle, millega edendatakse soolist võrdõiguslikkust nii ELi kui ka rahvusvahelisel tasandil, ja ELi tegevuskava üle soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamise kohta arengukoostöös (2010–2015) ning nõuab, et suurendataks jõupingutusi soolise võrdõiguslikkuse ja emade tervise alaste aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks;
 2. rõhutab eriti vajadust edendada tervisekasvatust ja asjakohaseid seksuaal- ja reproduktiivterviseprogramme, mis moodustavad olulise osa ELi arengu- ja inimõiguste poliitikast suhetes kolmandate riikidega;
 3. kutsub komisjoni ja nõukogu üles tagama, et konfliktiolukordades oleks naistel õiglane juurdepääs riiklikele tervishoiusüsteemidele ning piisavale günekoloogilisele ravile ja sünnitusabile vastavalt Maailma Terviseorganisatsiooni määratlusele;
 4. väljendab sügavat muret mitme kolmanda riigi linna- ja maapiirkondades juurdunud soopõhise diskrimineerimise ja koduvägivalla, Lõuna-Aafrika naiste ja tütarlaste vastu toime pandud seksuaalse vägivalla ja vägistamise suure määra, puudulike uurimiste (mida sageli takistavad soolised eelarvamused), tervishoiuteenustele takistatud juurdepääsu ning viivituste pärast ohvrite ravil;
 5. palub kõigi poliitikavaldkondade välistegevuses ja finantsvahendites arvestada rohkem naiste õigusi, et suurendada soolise võrdõiguslikkuse peavoolustamist geograafiliste ja temaatiliste programmide abil ning parandada vahendite vahelist koordineerimist; on

seisukohal, et naiste ja meeste võrdõiguslikkus ning naiste inimõiguste kaitse peaks sisalduma kõigis ELi välispoliitika asjakohastes valdkondades ning vastavates meetmetes ja programmides;

6. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles oma välispoliitikas, sealhulgas demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi kaudu edendama aktiivselt mittediskrimineerimist soo, rassi ja etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu;
7. tunneb heameelt vahendi üle, mille võttis 2010. aastal vastu nõukogu inimõiguste töörühm, et aidata ELi institutsioonidel, liikmesriikidel, delegatsioonidel ja muudel organitel reageerida kiiresti homo-, bi- ja transeksuaalide inimõiguste rikkumisele; palub komisjonil tegeleda selliste rikkumiste struktuuriliste põhjustega;
8. kordab, et naiste õigused peaksid olema oluline osa ELi peetavates inimõigustealastes dialoogides ja ELi poliitilises dialoogis kolmandate riikidega, kellega on sõlmitud koostöö- või assotsieerimislepingud, kooskõlas nende lepingute inimõiguste klauslitega, ja et naiste osalemist rahumeelses üleminekus tuleks nii läbirääkimistel kui ka aktiivsete rollide täitmisel laiendada; kutsub komisjoni ja nõukogu üles võtma kõnealuste sätete rikkumise korral kõik asjakohased meetmed;
9. on sügavalt mures soopõhise vägivalla kasvu pärast paljudes maailma paikades, mis on üheks ülemaailmse kriisi sümptomiks, ning eriti mõnedes Ladina-Ameerika maades toimepandud naistetapu (naiste ja tütarlaste mõrvade) suureneva hulga pärast, mis leiab aset üldise vägivalla ja struktuurilise diskrimineerimise taustal; mõistab sügavalt hukka igasuguse soopõhise vägivalla ja naistetapu kui hälbelise kuritegevuse ning valdava karistamatuse selliste kuritegude eest, mis on täiendavaks julgustuseks mõrtsukatele;
10. palub komisjonil ja Euroopa välisteenistusel eristada selgelt oma kohustused ning koordineerida ELi delegatsioonide vastavat tegevust liikmesriikide saatkondadega asjaomastes riikides, et viia liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident Catherine Ashton'i tehtud avaldus naistetapu kohta ellu konkreetse poliitikana, millele eraldatakse piisavalt vahendeid; samuti palub komisjonil anda üleameerikalise inimõiguste süsteemi naistetappu käsitlevale tööle poliitilist ja rahalist toetust ning aidata kaasa selle otsuste rakendamisele;
11. toetab Ladina-Ameerika riike nende hoolsuskohustuse täitmisel naistetapu ärahoidmise, vaatluse, uurimise ja selle eest vastutuselevõtmise, karistuste kohaldamise ja hüvituse andmise osas; kutsub komisjoni üles tõstatama seda teemat regulaarselt poliitiliste dialoogide ja eriti olemasolevate inimõigustealaste dialoogide käigus ning pakkuma kahe piirkonna partnerluse raames koostööd, et otsida viise naistevastase vägivalla ja naistetapu kaotamiseks;
12. nõuab seepärast tungivalt, et komisjon ja nõukogu ergutaksid kolmandaid riike sätestama oma õigusaktides sõnaselgelt naiste õigused, tagama nende õiguste austamise ning rakendama sootundlikke poliitikasuundi ja mehhanisme, et kaasata naised aktiivsemalt avalikku – poliitilisse, majanduslikku või sotsiaalsesse – otsustusprotsessi;
13. palub komisjonil eranditult kõigi kandidaatriikidega peetavates läbirääkimistes tõstatada

kesksena naiste õiguste küsimus, tuletada Türgi ametivõimudele meelde, et jätkuvalt tõsine naistevastane vägivald, sealhulgas aumõrvad ning varajased ja sundabielud on Türgis endiselt suur probleem, lõpetada parandusmeetmete tulemusetuse ning Türgi ametivõimude leebuse ja vägivalda toimepanijate tõhusa karistamise puudulikkuse eiramine, nõuda Türgi valitsuselt reformide kiirendamist, soolise võrddõiguslikkuse ja vägivallavastaste programmide sisseviimist haridussüsteemi kõigil tasanditel ning ametnike, politsei, kohtu ja kodanikuühiskonna koolitamist, ning paluda Türgil rakendada tulemuslikku ennetus-, kaitse- ja vastutuselevõtmise poliitikat ning teha käegakatsutavaid edusamme naiste õiguste austamise ja kehtestamise osas; jääb lisaks endale kindlaks, et Türgi peaks järgima ja rakendama rahvusvahelisi kohustusi, mis ta on võtnud näiteks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, Kairo tegevuskava, Pekingi tegevusplatvormi ja aastatuhande deklaratsiooni raames;

14. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegelema naistevastase vägivalda ja inimõiguste rikkumise soolise mõõtmega rahvusvahelisel tasandil, eelkõige kehtivate ja läbirääkimiste käigus olevate kahepoolsete assotsieerimis- ja rahvusvaheliste kaubanduslepingute raames;
15. rõhutab asjaolu, et poliitilise dialoogi eesmärkide hulka tuleks lisada ka see, et kõik partnerriigid loobuvad kõigist reservatsioonidest naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimist käsitleva konventsiooni suhtes ja ratifitseerivad selle fakultatiivprotokolli;
16. tunnustab demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi edasiviivat rolli naiste õiguste ja naiste õiguste kaitsjate kaitsmisel ning tunneb heameelt stereotüüpide, diskrimineerimise ja koduvägivalda vastases võitluses korraldatud piirkondlike ja temaatiliste, teadlikkust tõstvate kampaaniate üle, mis on kooskõlas ELi suunistega, mis käsitlevad naistevastast vägivalda, naiste vastu suunatud seksuaalset vägivalda konfliktiolukorras, sund- ja varajast abielu, naiste suguelundite moonutamist ja naiste osalust demokraatiaprotsessis;
17. kutsub komisjoni siiski üles seda rahastamisvahendit veel paremini ära kasutama, et tegeleda naistevastase füüsilise, sotsiaalse ja psühholoogilise vägivalda kõigi vormidega ning töötada välja meetmed naiste õiguste ja positsiooni tugevdamiseks ühiskonnas;
18. rõhutab vajadust suurendada nii kodaniku- kui ka poliitilisel tasandil tehtavaid jõupingutusi, et kaotada naiste suguelundite moonutamine ning tavad, mis kahjustavad naisi ja tütarlapsi, toonitades asjaolu, et selline tegevus on inimõiguste ning naiste ja tütarlaste füüsilise puutumatusse raske rikkumine, ning kutsub liikmesriike üles võtma vastu ÜRO algatuse kehtestada ülemaailmne naiste suguelundite moonutamise vastane päev;
19. toetab kõiki maailma naisi, kes võitlevad naiste õiguste eest, ja märgib eelkõige hiljutisi sündmusi Saudi Araabias, kus üha kasvav hulk naisi juhib autot ja taotleb võrddõiguslikkust;
20. palub komisjonil ja liikmesriikidel vaadata läbi uue mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) ettepanekus esitatud sätted ning neid välissuhete raames soolise võrddõiguslikkuse osas märkimisväärselt parandada;

21. kutsub komisjoni üles asutama Euroopa naistevastase vägivalla vaatluskeskuse;
22. tuletab meelde, et nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/81/EÜ elamisloa väljaandmise kohta pädevate asutustega koostööd tegevatele kolmandate riikide kodanikele, kes on massiliste vägistamiste, inimkaubanduse ning naiste ja laste muud liiki seksuaalse kuritarvitamise ohvrid või kelle ebaseaduslikule sisserändele on kaasa aidatud, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/52/EÜ, millega sätestatakse ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele kohaldatavate karistuste ja meetmete miinimumnõuded, on kasulikud vahendid inimkaubanduse ohvrite kaitsmisel ning neid tuleks täielikult rakendada;
23. rõhutab, et laste ja eriti tütarlaste registreerimata jätmine on esimene samm nende õigustest ilmajätmisel; kutsub seetõttu komisjoni üles vajaduse korral toetama sündide registreerimist kolmandates riikides; rõhutab seepärast vajadust edendada muu hulgas ema õiguse tunnustamist saada kaitset ja tuge ning hoolitseda oma laste eest ja neid kasvatada, samuti vajadust edendada naiste tervist ja majanduslikku kaitset;
24. nõuab suuremat keskendumist ja paremat rahastamist programmidele, mille eesmärk on tagada hariduse kättesaadavus kõikidele tütarlastele (pidades meeles, et tütarlaste harimine on suurema soolise võrdõiguslikkusega ühiskonna rajamise nurgakivi), edendada naiste majanduslikku sõltumatust ning vähendada tütarlaste ja naiste seksuaalset ärakasutamist kogu maailmas;
25. toonitab, et seksuaal- ja reproduktiivõiguste ning tervishoiuteenuste parema kättesaadavuse nimel tegutsemine on oluline osa naiste inimõiguste kaitsmisest; palub sellega seoses ELil kiirendada tööd aastatuhande arengueesmärkide saavutamisel seoses emade tervishoiu parandamisega, sealhulgas võimaldades juurdepääsu teabele, tänapäevastele rasedustervishoiuteenustele vahenditele ja mitmesugustele reproduktiivtervishoiuteenustele; nõuab tungivalt, et komisjon taotleks seda eesmärki oma kõigis rahvusvahelise arengupoliitika meetmetes;
26. tunnustab demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi ning muude vahendite rolli demokraatia ülesehitamisel kolmandates riikides ning tuletab meelde, et demokraatia hõlmab naiste täielikku osalemist avalikus elus, nagu on näha araabia kevade järel ning nagu on sätestatud rahvusvahelistes ja piirkondlikes vahendites, näiteks inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika harta protokollis Aafrika naiste õiguste kohta;
27. toetab komisjoni tervishoiu valdkonnas, eelkõige HIVi ja AIDSi ennetamise osas, ja palub, et komisjon rõhutaks tervisekasvatuse vajadust eriti rasedate ja imetavate naiste puhul;
28. tunneb heameelt selle üle, et enamikul valimiste ELi vaatlusmissioonidel viibib ka sooküsimuste asjatundja ja pööratakse tähelepanu naiste osalemisele valimistel, ning nõuab, et võetaks vajalikud meetmed nende kohalolu tagamiseks kõikidel valimiste ELi vaatlusmissioonidel;
29. nõuab, et valimiste ELi vaatlusmissioonide aruannete järeldusi naiste poliitilise osalemise kohta valimistel võetaks arvesse asjaomaste riikide geograafilistes ja temaatilistes programmides;

30. tunneb heameelt ÜRO naiste õigusi edendava agentuuri asutamise üle ja kutsub ELi üles tegema selle institutsiooniga tihedat koostööd rahvusvahelisel, piirkondlikul ja riikide tasandil, et jõustada naiste õigusi;
31. rõhutab, et naistel peab olema kontroll nende seksuaal- ja reproduktiivõiguste üle, eelkõige rasestumisvastaste vahendite lihtsa kättesaadavuse ja aborti tegemise võimaluse abil; märgib, et õigus reproduktiivtervisele on inimõiguste lahutamatu osa; toonitab, et reproduktiivõigused põhinevad sellel, et tunnustatakse kõikide paaride ja üksikisikute põhiõigust otsustada vabalt ja vastutustundlikult oma laste arvu, sünnivahemiku ja sünniaja üle ning saada teavet ja vahendeid, et vastavalt käituda, ning õigust saavutada parim seksuaal- ja reproduktiivtervis, mis hõlmab kõikide õigust otsustada laste muretsemise üle ilma diskrimineerimise, sunni ja vägivaljata (Maailma Terviseorganisatsiooni määratlus);
32. toetab igati seda, et ELi delegatsioonidesse ning ÜJKP (ühine julgeoleku- ja kaitsepoliitika) missioonidesse kaasatakse soolise võrdõiguslikkuse nõustajad või soolise võrdõiguslikkuse kontaktisikud ning palub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ja komisjoni asepresidendil anda neile piisavad vahendid ja volitused;
33. nõuab, et Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut pakuks konkreetset toetust ning koguks, analüüsiks ja levitaks soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise tulemuslikke tavasid selle kohta, kuidas rakendatakse Pekingi näitajaid naiste õiguste valdkonnas;
34. kohustub kaasama naiste õigusi süstemaatilisemalt oma aruteludesse ja resolutsioonidesse inimõiguste teemal ning kasutama Sahharovi auhinna võrgustikku ja eelkõige selle auhinna naissoost laureaate naiste õiguste eest seismiseks maailmas;
35. kutsub komisjoni üles võitlema soost lähtuvate abortide, vastsündinud tütarlaste tapmise ja muude kahjulike traditsioonide vastu, mis on paljudes ühiskondades endiselt levinud, kuid edendavad kuvandit tütest kui koormast ja pojast kui rahateenijast; palub komisjonil kasutada selleks arengu- ja abieelarvet;
36. kutsub komisjoni üles töötama eelarvamusliku soovaliku vältimise nimel, tehes seda mitte reproduktiivtervishoiuteenuste ja tehnoloogia kättesaadavuse piiramise kaudu, vaid naiste ja tütarlaste struktuurse diskrimineerimise lõpetamiseks tehtavate jõupingutuste tugevdamisega, sealhulgas sooliselt diskrimineerivate õigusaktide kaotamine, naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamine hariduse abil ning pärandi-, kaasavara-, pensioni- ja muu isikliku kindlustatusega seotud poliitika ja perekonnanime määramist puudutava poliitika käsitlemine;
37. kutsub komisjoni üles edendama kõikides koostöö- ja arenguprogrammides selliste VVOde aktiivset osalemist, kes tegelevad naiste õiguste ja tingimuste edendamisega;

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	28.2.2012
Lõpphääletuse tulemus	+ : 27 - : 2 0 : 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Edit Bauer, Andrea Češková, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Silvana Koch-Mehrin, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Raúl Romeva i Rueda, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Britta Thomsen, Angelika Werthmann, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Vilija Blinkevičiūtė, Kent Johansson, Christa Klaß, Kartika Tamara Liotard, Ana Miranda, Mariya Nedelcheva, Katarina Neved'alová, Antigoni Papadopoulou, Sirpa Pietikäinen

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	22.3.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 45 -: 2 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Frieda Brepoels, Mário David, Michael Gahler, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Ria Oomen-Ruijten, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Fiorello Provera, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Nikolaos Salavrakos, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Werner Schulz, Marek Siwiec, Charles Tannock, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Boris Zala
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Laima Liucija Andrikienė, Corina Crețu, Andrew Duff, Kinga Gál, Elisabeth Jeggle, Barbara Lochbihler, Emilio Menéndez del Valle, Nadezhda Neynsky, Marietje Schaake, Alf Svensson, Traian Ungureanu, Janusz Władysław Zemke
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	María Auxiliadora Correa Zamora, Leonidas Donskis